

DE STER

November 1978 · 78e Jaargang · Nummer 11

HOUSE OF THE LORD

WILLIAM D. CHURCH OF
THE HOUSE OF THE LORD
WILLIAM D. CHURCH OF
THE HOUSE OF THE LORD
WILLIAM D. CHURCH OF
THE HOUSE OF THE LORD
WILLIAM D. CHURCH OF
THE HOUSE OF THE LORD

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Adviseurs: Gordon B. Hinckley, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, Marion D. Hanks, James A. Cullimore, Robert D. Hales. **Redacteur kerkelijke tijdschriften:** Dean L. Larsen.

Internationale redactie: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling.

Redactie De Ster: George Ph. M. Kraanen, Kerkelijk Vertaalbureau, Mauritsstraat 100, 3583 HW Utrecht.

Nieuwsredacteur: Antonius Botter, Heilige Stoel 48/35, 6601 VR Wijchen. Telefoon: 08894 - 4320.

Inhoudsopgave

Naar Gods beeld. <i>Marion G. Romney</i>	2
Hoe u voor 100 procent vader kunt zijn. <i>Orson Scott Card</i>	5
Een brandoffer. <i>Thomas J. Griffiths</i>	10
De chirurg van Joseph Smith. <i>LeRoy S. Wirthlin</i>	12
De mooiste dagen van hun leven. <i>Jay A. Parry</i>	16
Ik heb een vraag.	22
John Taylor.	29
Een tiener als pionier. De avonturen van Margaret Judd Clawson. <i>Gordon Irving</i>	33

Kinderster

Ik ben van God een kind. <i>Robert D. Hales</i>	1
Van vriend tot vriend. <i>J. Richard Clarke</i>	6
Puntenpuzzel. <i>Carol Couner</i>	8

Jaarabonnement:

Via de Ster-vertegenwoordiger van de wijk/gemeente:
Fl. 20,— storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041 434,
The Church of Jesus Christ of L.D.S.
Bf. 300 storten op Citibank Brussel, rekeningnummer 570 0300 314-60,
The Church of Jesus Christ of L.D.S.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 8.00.

© 1978 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

In 1836 werd de eerste tempel van de kerk ingewijd in Kirtland (Ohio), waar destijds het hoofdkantoor van de kerk gevestigd was en de meeste heiligen woonachtig waren. Na slechts twee jaar in gebruik te zijn geweest, moest deze tempel worden achtergelaten bij de verdrijving der mormonen uit de staat Ohio door de toenmalige vervolgingen. Het gebouw bestaat nog steeds, maar is geen eigendom van de kerk meer.

Naar Gods beeld

Door president Marion G. Romney
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

„In den beginne schiep God de hemel en de aarde . . .”

„En God maakte het wild gedierte naar zijn aard en het vee naar zijn aard en alles wat op de aardbodem kruipt naar zijn aard. En God zag, dat het goed was.”

„En God zeide: Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt.”

„En God schiep de mens naar zijn beeld; naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen.”

„En God zegende hen en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar.” (Gen. 1:1, 25—28.)

Aldus heeft de Heer de eerste man-vrouw verhouding ingesteld. De mensen waren als zodanig naar zijn beeld geschapen. Man en vrouw werden tot een hechte eenheid verenigd, waarbij de een deel uitmaakte van de ander. Gezamenlijk onderrichtte Hij hen. De taal waarin Hij hun toe sprak was op hen beiden van toepassing en gold evenzeer de een als de ander. Immers, „in de Here is evenmin de vrouw zonder man iets, als de man zonder vrouw.” (Zie 1 Cor. 11:11.)

Die fundamentele waarheden mogen gehuwde mannen en vrouwen dan ook

nimmer vergeten. Beide echtgenoten dienen te bedenken wat de aard en het doel van hun verhouding is.

Ze behoren dus één te zijn in onderlinge harmonie, in hun wederzijdse achting, attentie en inschikkelijkheid. Ze behoren samen te overleggen, te bidden en te beslissen.

Bij het bestuur van hun huishouding en de leiding over hun gezin moeten man en vrouw vriendschappelijk, liefdevol, geduldig en met begrip bij elkaar te rade gaan.

Wij mogen niet toestaan dat het in onze huidige samenleving voortwoekerende verval van zedelijke normen, en de hedendaagse ontwaarding van gewoonten en gebruiken ook ingang vinden in ons huiselijk leven, of veranderingen teweegbrengen in onze eigen morele maatstaven of onderlinge betrekkingen. Wij mogen onze eensgezindheid niet laten verzwakken door enig zelfzuchtig streven om onszelf op een hoger voetstuk te plaatsen dan de overige leden van ons gezin.

Bedenk dat in het huwelijk noch de man, noch de vrouw de slaaf of slavin van zijn of haar eega is. Echtgenoten zijn gelijkwaardige partners, vooral in een huwelijk tussen twee heiligen der laatste dagen. Zij dienen zichzelf en elkaar in dit leven als zodanig te beschouwen en te bejegenen, dan zal dit ook tot in alle eeuwigheid zo kunnen blijven.

Zoals reeds gezegd, „is evenmin de man zonder vrouw (in de Here) iets, als de vrouw zonder man . . . Bijgevolg kan in Gods koninkrijk geen man zonder zijn vrouw tot zaligheid en verhoging komen, terwijl ook een vrouw op zichzelf alleen daarin geen volmaking en verhoging bereiken kan . . . Hij (God) schiep de mens naar zijn eigen beeld en gelijkenis, en wel als man en vrouw. Die beiden waren bij hun schepping dan ook voorbestemd om in een heilig huwelijksverbond met elkaar te worden verenigd, zodat de een zonder de ander niet volkomen is.” (*Gospel Doctrine*, hoofdstuk 16 blz. 272.)

De vrouw is dus niet de mindere of ondergeschikte van de man. Als drager van het priesterschap staat de man weliswaar in de rechtmatige uitoefening daarvan uiteraard aan het hoofd van zijn gezin. Dit behoort hij echter wel in dezelfde geest te doen, waarin Christus het bewind voert over zijn kerk. Met aan het Nieuwe Testament ontleende bewoordingen heeft de profeet Joseph Smith de heiligen in deze eens als volgt onderricht:

„Gij vrouwen! weest aan uw eigen mannen onderdanig, gelijk aan de Here. Want de man is het hoofd der vrouw, gelijk ook Christus het Hoofd der gemeente is; en Hij is de Behouder des lichaams. Daarom, gelijk de gemeente aan Christus onderdanig is, also ook de

vrouwen aan hare eigen mannen in alles. Gij mannen! Hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de gemeente liefgehad heeft, en Zichzelf voor haar heeft overgegeven, opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het Woord, opdat Hij haar Zichzelf heerlijk zou voorstellen, een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk. Alzo zijn de mannen schuldig hun eigen vrouwen lief te hebben, gelijk hun eigen lichamen. Die zijn eigen vrouw liefheeft, die heeft zichzelf lief. Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het, en onderhoudt het, gelijkerwijs ook de Here de gemeente. Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn beenderen. Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen; en zij twee zullen tot één vlees wezen.” (Ef. 5:22—31.)

„Gij vrouwen! zijt uw eigen mannen onderdanig, gelijk het betaamt in de Here. Gij mannen! hebt uw vrouwen lief en wordt niet verbitterd tegen haar. Gij kinderen! zijt uw ouderen gehoorzaam in alles, want dat is de Here welbehagelijk. Gij vaders! tergt uw kinderen niet, opdat zij niet moedeloos worden.” (Col. 3:18—21.) (*Leringen van de Profeet J. S.*, blz. 93—94.)

De man mag zijn priesterlijk gezag niet willekeurig ofwel eigenmachtig aanwen-

den, en evenmin ter bedreiging van zijn vrouw. In dit verband heeft president Joseph F. Smith gezegd:

„Als er één man is die de vloek van de Almachtige verdient, dan is het wel de man die de moeder van zijn kind en de vrouw van zijn hart verwaarloost, zijn

Wij moeten er meer op letten dat wij de ouders niet weg van huis en kinderen sleuren ... In de vroege jeugd kan men de kinderen het beste leren, als Satan geen invloed op hen heeft (zie LV 29:45-48), en als de invloed van de ouders het grootst moet zijn. Als leiders dragen we de verantwoording om de tijd van de ouders in bescherming te nemen, opdat ze niet al te vaak van huis worden geroepen. ...

Pres. Ezra Taft Benson,
seminar voor regionale
vertegenwoordigers,
oktober 1978

boezemvriendin, die steeds weer voor hem en zijn kinderen haar eigen leven heeft opgeofferd, mits die vrouw natuurlijk een rasechte, trouwe en gelovige moeder en echtgenote is.” (*Gospel Doctrine*, uitg. 1939, blz. 313.)

„Geen macht of invloed kan of dient krachtens het priesterschap te worden gehandhaafd, dan alleen door overreding, lankmoedigheid, zachtmoedigheid, ootmoed en door ongeveinsde liefde.” (LV 121:41.)

Uit de volledige tekst van dit schrift-gedeelte blijkt dat dit van toepassing is op de houding van een priesterschapsdrager tegenover andere mannen. Het geldt des te nadrukkelijker als een priesterschapsdrager met zijn eigen vrouw te maken heeft, (en in zijn omgang met de overige leden van zijn gezin.)

„Het evangelie van Jezus Christus is een liefdewet, en God liefhebben met heel ons hart en verstand is het grootste gebod, en het tweede, daaraan gelijk is, hebt uw naaste lief als uzelf. Dit ... mag in de echtelijke verhouding niet vergeten worden; immers, hoewel er geschreven staat dat de begeerte van de vrouw tot haar man zal zijn, en dat hij heerschappij over haar zal hebben, is het de bedoeling dat dit voorschrift in liefde in acht genomen zal worden, en niet mag worden uitgeoefend in de vorm van dwingelandij. God regeert nooit op tirannieke wijze, behalve wanneer de mensen zich zo verdorven gedragen dat ze niet langer geschikt zijn om in leven te blijven.” (*Gospel Doctrine*, blz. 274).

„En God schiep de mens naar zijn beeld, naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen.” (Gen. 1:27.) Laten wij dan als getrouwde mannen en vrouwen ernaar blijven streven verder naar zijn beeld te leven door de liefdewet na te komen, want God is liefde.

Hoe u voor 100 procent vader kunt zijn

Door Orson Scott Card

„’s Morgens loop ik bij wijze van conditietraining op een sukkeldrafje een eindje om. Mijn zesjarig zoontje staat er af en toe vroeg voor op om met me mee te kunnen tippelen. Dat houdt hij niet zo lang vol als ik, dus draaft hij maar tot een bepaald punt mee, waar hij dan blijft wachten tot ik hem op de terugweg weer tegenkom. Onder het lopen praten wij altijd wat met elkaar.”

„Mijn jongen, die in de tweede klas van de basisschool zit, heeft een vouwmap, waarin hij zijn schoolwerk bewaart. Soms gaan we zijn map samen ’s morgens zitten bekijken. Hij bladert zijn paperassen dan door en vertelt mij iets over elk werkstuk en over wat hij zo al heeft gedaan. Meestal duurt dat maar zo’n 15 of 20 minuten, maar daarvan is elke seconde van onschatbare waarde.”

„Ik ga veel op reis naar naburige plaatsen, en die zakenreizen strekken zich ook wel eens wat verder uit. Ik zou het verschrikkelijk vinden al die tijd van huis en niet bij mijn gezin te zijn, als ik niet gewend was daarbij een van de kinderen mee te nemen. Als ze wat ouder worden, laat ik ze ook wel eens zelf rijden. Tijdens die gezamenlijke autoritten halen wij onderweg alle schade in die was ontstaan in de tussenliggende weken, waarin ik het te druk voor ze had.”

In een tijd waarin drukbezette vaders blijkbaar steeds minder tijd weten te vinden om zich met hun kinderen bezig te houden, hetgeen op de duur een ondermijnende invloed heeft op de eenheid van het gezin, is het bemoedigend van die vaders aan te treffen, die minuten en uren van hun kostbare tijd reserveren om zich te wijden aan hun kinderen, die naar hen opzien, die zoveel van hen houden en hun vader zo hard nodig hebben.

Des te bemoedigender is hierbij het feit dat de vaders die zo juist aan het woord waren, alle drie bisschoppen zijn en dus tot de drukst bezette mannen in de kerk behoren. Ook in maatschappelijk opzicht hebben ze opmerkelijk goede carrières weten op te bouwen. Toch zijn zij en hun echtgenotes vastbesloten om zich door geen der daaraan verbonden hoogst belangrijke beslommingen te laten weerhouden de nodige zorg en aandacht aan hun eigen kinderen te besteden.

„Ik geloof dat het alleen een kwestie is van vlotter op je vaderschap leren inspelen”, zei bisschop Robert M. Pixton van de tweede wijk van Orlando (Florida). „Zo doe ik bijv. nu bepaalde dingen, die ik een paar jaar geleden nog in mijn eentje zou hebben gedaan, met een of twee van mijn kinderen samen. Toch krijg ik alles desnoods nog wel alleen voor elkaar, maar mijn kinderen weten

hierdoor dat ik veel van ze houd en hun daarom de kans geef wat vaker met hun vader samen te zijn.”

Dit is blijkbaar het geheim van de geslaagde omgang van deze vaders met hun kroost: ze woekeren met de weinige vrije tijd waarover ze kunnen beschikken, terwijl ze in de uren waarop ze niet vrij zijn hun kinderen zoveel mogelijk bij hun doen en laten betrekken.

Vlotter op je vaderschap leren inspelen
„Als ik bij het raadplegen van de kalender of agenda zie dat er een vrije avond in aantocht is,” zegt bisschop John F. Irwin van de tweede wijk van Detroit (Michigan), „dan probeer ik die avond ook vrij te houden om hem thuis te kunnen doorbrengen. Op mijn werkavonden zou ik het wat kalmer aan kunnen doen, denk ik, als ik me op zo’n avond steeds tot enkele taken tegelijk zou beperken, maar door op een paar avonden extra veel werk te verzetten, houd ik meer andere avonden over om gezellig thuis met mijn vrouw en kinderen te kunnen samenzijn.”

Een goede tijdsindeling is onontbeerlijk. Telkens als ik die bisschoppen vroeg: „Hoe kunt u nog tijd voor uw kinderen vinden?” luidde hun eerste antwoord steevast: „Onze gezinsavond is natuurlijk volstrekt onaantastbaar.”

„’s Maandagsavonds krijgen we nooit bezoek of telefoontjes,” zei bisschop Ara Call van de tweede wijk van Santa Clara (Calif.) „De zondag waarop ik bisschop werd, ben ik opgestaan en heb de wijkleden medegedeeld dat ik ’s maandagsavonds niet disponibel was, tenzij er zich een noodgeval mocht voordoen.”

De gezinsavond is overigens nog maar een begin, een uitgangspunt, „Elke week heb ik een persoonlijk onderhoud met mijn kinderen,” verklaarden veel van de ondervraagden. Daarbij waren er ook heel wat die er nadrukkelijk op

wezen dat die gesprekken, hoewel soms van geestelijke aard, ook vaak een praatje waren van „hoe gaat het nu met jou?” „We praten dan over cijfers, die ze voor hun schoolwerk hebben gekregen, over hun vriendjes, hun liefhebberijen, kortom over alles waarvoor ze zich interesseren. Ze beginnen me nu al te vragen: „Pappa, wanneer mag ik weer eens met je praten?”

De door bisschop Todd Christofferson met zijn kinderen gehouden interviews dragen een informeler karakter dan die van zijn meeste collega's: „Tijdens dat wekelijkse intieme samenzijn doen we wat we maar willen. Doorgaans loopt het wel op een gesprekje uit, maar als ze me nodig hebben om ze te helpen bij de bouw van een of ander model, of alleen maar een poosje een bal van de een naar de ander willen gooien, dan doen we dat gewoon.”

„Als je er maar genoeg je best voor doet,” zegt bisschop Richard P. Halvorsen van de tweede wijk van Overland Park (Kansas), „dan kun je in een half uurtje ontzaglijk veel doen. Het kost bijv. niet veel tijd om goed bevriend met iemand te zijn. Kijk nu eens even naar je intiemste vrienden. Ze hoefden niet urenlang met je te zitten praten om blijk te geven van hun belangstelling. Een vluchtig contact, of een gebaar waarmee je iemand laat weten dat je erg op hem gesteld bent, ook al sluit dit anderzijds de behoefte niet uit om nu en dan wat langer in elkaars gezelschap te vertoeven.”

„De toon van je stem is vooral van belang. Ik tracht mijn stem nooit ongeduldig of gejaagd te laten klinken. Naar mijn ervaring kost het niet meer tijd om mijn kinderen aan te horen als ze iets willen vertellen dan om hun uit te leggen waarom Pappa juist nu geen tijd heeft om naar ze te luisteren.”

President Jack L. Green van de ge-

meente Sterling Park in Virginia ontdekte weer een ander probleem: zijn opgroeiende kinderen (tieners) hadden voor hem niet veel tijd. Hoe loste hij dat op? „Ik stel mezelf zoveel mogelijk tot hun beschikking door hen en hun vrienden of vriendinnen naar een dansavondje te rijden, of naar de een of andere activiteit. Op die manier heb ik meer tijd gekregen om bij ze te zijn en de met hen bevriende jongelui te leren kennen door naar hun onderlinge gesprekken te luisteren. Als ik dan later nog eens met ze praat, weet ik wie de jongens en meisjes zijn waar zij het over hebben.”

Over zijn jongere kinderen zegt president Green echter: „De beste tijd om me met hen bezig te houden is m.i. vlak nadat ik van mijn werk thuiskom. Het eten is dan meestal nog niet klaar en de jongste kinderen zien vol verlangen naar Pappa's thuiskomst uit. Dan ga ik dus een poosje met hen op schoot zitten, of ik doe even een spelletje met ze.”

Bisschop Pixton heeft ook nog zo'n ideaal tijdstip ontdekt, nl.: Kinderbedtijd. Barbara, zijn vrouw zegt hierover: „Als hij 's avonds thuis is, besteedt hij vaak de hele avond aan het één voor één naar bed brengen van de kinderen. Daar neemt hij ruim de tijd voor, en praat een hele poos met ieder kind afzonderlijk. Ook speelt hij wel eens voor de kleintjes op de piano, en die maken dan een dansje. Dat vinden ze heerlijk.”

„Ik ben zo gelukkig,” zegt bisschop Milo LaBaron Jr. van de vijftiende wijk van Mesa (Arizona), „dat mijn beroep van dien aard is dat ik mijn eigen kinderen in dienst heb kunnen nemen om voor halve dagen bij me te komen werken. Die gezamenlijke autorit van tien minuten na ons werk naar huis is mij erg dierbaar geworden. Ik zit dan immers met hen alleen in de auto, en zo

kunnen wij onderweg nog eens wat met elkaar bepraten.”

Dan zijn er de vakanties. Of je nu gaat kamperen of een trektocht maken, of je iets bij je thuis aanbouwt of vertimert, of dat je zo maar wat samen in huis en tuin blijft rondscharrelen om allerlei karweitjes op te knappen, de vakantie is doorgaans voor het hele gezin een gezellige tijd. Zo is bisschop Lloyd D. Wilson van de wijk Pacifica in Californië bijv. een enthousiast kampeerder en sportvisser, maar bovendien heeft hij een unieke manier om een vakantie door te brengen ontdekt: „Een paar jaar geleden,” zegt hij, „ben ik samen met mijn oudste zoon, die toen in de hoogste klas van de middelbare school zat, en verder met mijn tweede zoon en een vriend van hen een fietstocht gaan maken van Ely (Nevada) naar Colorado. We fietsten elke dag een eind en stopten ermee als we moe werden, maar op sommige dagen hebben we meer dan 225 km afgelegd. Samen hadden wij onze reisroute uitgestippeld, en het heeft voor ons allemaal heel veel betekend.”

Je aanpassen

Toch doen er zich wel eens omstandigheden voor, waardoor zelfs het zorgvuldigst opgestelde tijdschema totaal wordt ontwricht, zoals een achtdaagse zakenreis, een plotselinge toevloed van spoedeisende werkzaamheden op de zaak, in winkel, werkplaats of kantoor, waardoor je genoodzaakt bent 's nachts door te werken, het oogstseizoen, ploegendienst, dat alles kan een huisvader dagen en weken achtereen aan zijn gezinsleven onttrekken, zonder dat vader daar iets aan kan doen, tenzij hij het bijltje erbij zou neergooien en zijn baan opgeven!

„Wat heb je ooit echt goed gedaan?” vroeg ik aan president Robert C. Witt,

hoofd van de ring Midland Michigan.

„De juiste vrouw gekozen,” gaf hij ten antwoord. Dat is inderdaad vaak het geheim van het succes van een druk bezette huisvader, die er desondanks in slaagt zijn kinderen niet tekort te doen. Geen mens kan de plaats van de vader in een gezin van hem overnemen, maar wanneer die vader tijdelijk van het samenzijn met zijn kinderen wordt afgehouden tengevolge van de eisen die de vervulling van zijn beroep of kerkelijke roeping aan hem stelt, maakt het een heel verschil uit hoe hun moeder haar taak in zo'n periode opvat.

Een bisschopsvrouw maakte de opmerking: „Toen mijn man bisschop werd, kreeg ik het zwaar te verduren, daar ik me plotseling realiseerde dat ik behalve al het werk in huis, ook het hele onderhoud van de tuin voor mijn rekening moest nemen. Mijn man was bijna nooit meer thuis, en dus moest ik alles wel alleen doen.” Haar man zei instemmend: „Het is voor mijn vrouw inderdaad een hele belasting, maar ook mij legt het een extra-zware verantwoordelijkheid op. Ik moet er steeds aan denken dat ik er nooit of te nimmer over mag klagen, als bij mijn thuiskomst de vuile vaat van de vorige dag nog in de gootsteen staat, als de huiskamer een rommelige indruk maakt, en als het gazon hoog nodig moet worden gemaaid. In plaats daarvan moet ik in zo'n geval meteen de handen zelf uit de mouwen steken en gaan helpen, terwijl ik ook een paar van de kinderen aan het werk moet zetten.

Mijn vrouw beklagt zich ook nooit over wat ik doe, dus waarom zou ik mij dan over haar doen en laten beklagen?”

Bisschop Halvorsen is ook van mening dat je bij het beïnvloeden van de houding van kinderen tegenover de veelvuldige afwezigheid van hun vader

voorzichtig te werk moet gaan. „Zelf kijk ik wel heel goed uit nooit zo maar tegen hem te zeggen: „Pappa kan nu niet met jullie spelen, want ik moet naar een vergadering.” Ik wil ze niet leren de kerk als spelbreker te beschouwen, zodat wij er een wrok tegen gaan koesteren, omdat die hun vader zo uithuizig maakt. In zo'n situatie probeer ik hen dus nog een poosje gezelschap te blijven houden, een spelletje met ze te beginnen en dan pas te zeggen dat ik ergens heen moet. Dan vertel ik ze niet zonder meer dat ik naar een vergadering ga, maar ik zeg erbij waar het om gaat en waarom die vergadering zo belangrijk is.

„Daar ik hun wat nader verklaar waarom ik weg moet, begrijpen ze dan beter dat dit nodig is, en omdat ik mij dan toch nog even de tijd gun om een paar minuten met ze te spelen, voelen ze wel aan dat ik graag bij hen ben, zodat ze zich niet verwaarloosd of veronachtzaamd voelen.”

De veelvuldige afwezigheid van een hardwerkende vader kan dus in belangrijke mate worden gecompenseerd door de reacties van zijn vrouw en kinderen op die situatie, maar ook zijn eigen mentaliteit vormt een even belangrijke factor.

„Waar ik werk zijn mensen,” aldus een aan een universiteit verbonden hoogleraar, die bovendien bisschop van een wijk in Californië is, „die zich heel erg laten voorstaan op de grote hoeveelheid overuren die ze maken. Tot diep in de nacht zitten zij op hun kantoor te werken. Ze brengen ook veel tijd door in de bibliotheek. Artikelen van hun hand worden geregeld gepubliceerd. Ze maken in hun beroep de ene promotie na de andere.” Toch komt dat hun duur te staan. „Ze zeggen wel tegen mij dat ze het alleen voor hun gezin doen, maar ik zie toch ook heel wat dingen, die deze

bewering schijnen te weerleggen,” zo besluit hij.

Een HLD-huisvader moet weten waar zijn prioriteiten liggen, hoe druk hij het ook heeft met het vervullen van zijn kerkelijke functies en het voldoen aan het eisen van zijn maatschappelijke werkkring. Bovendien verwacht de Heer niet anders van ons dan dat wij de ons verleende roepingen in de kerk goed behartigen. „Maar er gaat niets boven mijn gezin”, zegt bisschop Robert E. Sorensen Jr. van de wijk Linda Mar in Californië. „Sommige mensen verlangen van mij dat ik mijn werk de hoogste prioriteit geef, maar dat komt voor mij pas op de derde plaats, na mijn gezin en de kerk. De mensen met wie ik samenwerk beginnen dit nu in te zien. Mijn plichten jegens hen kom ik altijd na, ik schuw mijn werkzaamheden niet en stel nooit iets uit. Ik heb dan ook tot nog toe geen slechte beurten gemaakt. Wel weten ze dat ze mij 's zaterdags nooit op kantoor zien. Dan ben ik altijd in mijn gezin en mijn wijk, hetgeen voor de zondag nog sterker geldt.”

Van deze hardwerkende mannen gewaagden velen van de verbaasde reacties van collega's, als die tot het inzicht kwamen dat er nog iets belangrijkers bestond dan „vooruitkomen”, carrière maken en steeds meer geld verdienen. Van vijandige gezindheid maakten ze overigens weinig melding. „Tenslotte,” zei een van onze bisschoppen, „hebben mijn werkgever en collega's zelf ook gezinnen. Na verloop van tijd viel het mij op dat ook zij wat vaker thuis begonnen te blijven en niet langer 60-urige werkweken maakten, wat voor hen, vreemd genoeg, nog niet eens het einde van de wereld betekende. Het is trouwens zo dat de wereld eigenlijk pas dan begint, als je bij je vrouw en kinderen thuis bent.”

Een brandoffer

door Thomas J. Griffiths

Iedereen die op die herfstavond langs het huisje van Emrys Davis liep, moet wel even hebben stilgestaan om de geur op te snuiven die daar uit de schoorsteen kwam. Het was een andere geur dan van de rook, afkomstig van een gewoon kolenvuur. Als ze naar binnen hadden kunnen kijken, hadden ze daar een bijna ongelofelijke gebeurtenis gezien.

Laten wij echter eerst eens even nader kennis maken met de heer Emrys Davis. Hij woonde daar nog steeds in zijn geboorteplaats — een klein dorpje in Wales, met een naam die alleen door inwoners van Wales kan worden uitgesproken. Hij leefde heel eenvoudig. Hij was werkzaam op het kantoor van een naburige kolenmijn. Iedere week bracht hij verscheidene avonden in de plaatselijke kroeg door, waar hij dan een pintje bier dronk en toekeek hoe zijn dorpsgenoten een partijtje biljarten of een spelletje pijltjes werpen deden.

Op andere avonden bleef hij wel eens thuis. Dan las hij in zijn bijbel, want diep in zijn hart was Emrys Davis een godsdienstig mens. Eens was hij door de predikant van een der plaatselijke kerken benaderd, die hem had uitgenodigd lid van zijn kerk te worden. Die uitnodiging had hij afgeslagen en hij had de dominee in verlegenheid gebracht door te zeggen dat diens preken louter „mooipraterij” waren en niet in overeenstemming met de Schriften. Dat was al jaren geleden gebeurd en hij had nooit meer zo'n uitnodiging gekregen.

Er had in zijn leven een tragische gebeurtenis plaatsgevonden, toen zijn geliefde vrouw, met wie hij pas twee jaar

getrouwd was geweest, in het kraambed was overleden. Ergens wilde het er maar niet bij hem in dat hij en zijn Gweyneth, van wie hij zoveel gehouden had, nu voor altijd gescheiden waren.

Toen werd er op een goede avond, terwijl hij in zijn hoekje bij de haard in zijn bijbel zat te lezen, bij hem aan de deur geklopt. Toen hij opendeed, stond hij tegenover twee jongemannen. Nog voordat hij had kunnen vragen waarvoor ze kwamen, zei een van hen: „Wij zijn zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. We zouden u graag iets willen vertellen over onze kerk en de leer daarvan.”

Emrys Davis stond al op het punt om de deur voor hun neus dicht te slaan, daar hij bij zichzelf dacht dat hun leer waarschijnlijk ook wel weer „mooipraterij” zou zijn, toen hij die jongelui nog eens goed aankeek. Ze hadden iets anders over zich, iets bijzonders, dat hij niet goed kon thuisbrengen. In hun geaaltrekken bespeurde hij waarheidsliefde, oprechtheid en moed.

In weerwil van zijn stugge aard, de meeste inwoners van die landstreek eigen, hoorde hij zichzelf zeggen: „Komt u maar binnen.” Terwijl de vlammen van het haardvuur hun weerschijn op hun gezicht wierpen, vertelden die twee jongemannen hem een geschiedenis, die

zijn bijbel tot leven wekte. Wat hij eerst alleen maar als „nog meer van die mooipraterij” had beschouwd, was iets waardoor hij tot in het diepst van zijn wezen werd getroffen. Tegen het midernachtelijk uur vertrokken de beide jongelui met het oprechte verzoek van Emrys om nog eens terug te willen komen.

Een paar avonden later kwamen ze weer en zetten hun besprekingen van het evangelie voort. Daarna kwam die wonderbaarlijke avond, waarop de gebeden van zijn hart werden verhoord: De zendelingen gaven hem een uiteenzetting over de wet van het eeuwig huwelijk, die erop neerkwam dat hij met zijn overleden echtgenote herenigd zou kunnen worden door aanvaarding en navolging van de evangelieleer en door zich in de tempel des Heren te laten verzegelen.

Het was of zijn hele ziel tot leven kwam, en hij wist dat hij nu de waarheid gevonden had. Er stond hem echter nog één hinderplaat in de weg, voordat hij gedoopt kon worden: de liefde voor zijn pijptabak. Met het bier in de kroeg zou hij geen moeite hebben, maar in de loop der jaren had hij een grote ver-

scheidenheid van pijpen verzameld om te roken. Daar waren exemplaren bij van barnsteen en rozenhout, en ook pijpen uit diverse landen. Ze waren een stuk van zijn leven.

Hij had verzocht gedoopt te mogen worden, maar nu vroeg hij zich af of hij de moed zou kunnen opbrengen om dit onderdeel van zijn leven te overwinnen. Al die pijpen hingen in een glazen kastje boven zijn schoorsteenmantel. Ze keken op hem neer als een afgodsbeeld dat om aanbidding vraagt. Die avond knielde hij naast zijn bed neer en bad om een antwoord. De verhoring kwam toen het morgenlicht boven de heuvels van Wales daagde. De Heer had immers bij monde van zijn profeet gezegd dat tabak niet goed voor de mens was (zie LV 89:8), en dat de Geest van God niet in een onreine tabernakel kan wonen.

De volgende zondag nodigde Emrys Davis de leden van zijn gemeente uit na de avondmaalsvergadering bij hem thuis te komen. Hij had immers koekjes gebakken en limonade gemaakt, en nadat die versnaperingen waren opgediend, verzocht hij om de aandacht van zijn gasten.

Wordt vervolgd op blz. 15

De chirurg VAN JOSEPH SMITH

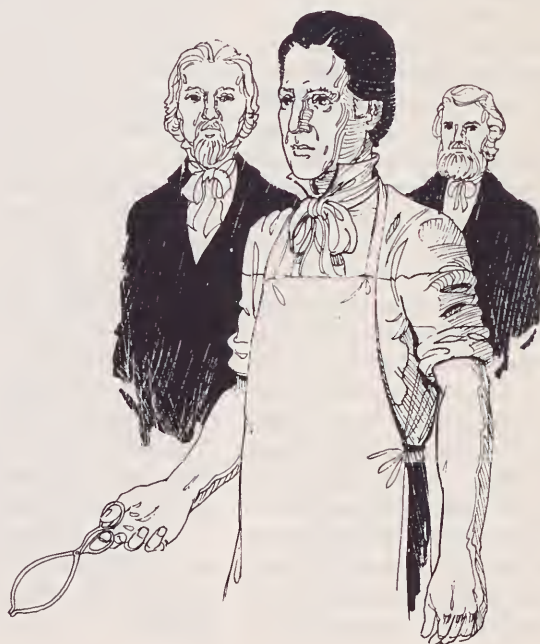
Door LeRoy S. Wirthlin

Met ontroering hebben de kerkleden kennisgenomen van de geschiedenis over de door de destijds achtjarige Joseph Smith betoonde moed, toen hij beenmergontsteking aan zijn ene been had gekregen en amputatie de enige oplossing leek. We herinneren ons hoe gewillig hij toen bij een alternatieve operatie de pijn heeft verdragen, waarbij hij liever door zijn vader in diens armen gehouden wilde worden dan de pijn door

middel van alcohol enigszins te laten verdoven. Daar ikzelf chirurg ben, heb ik mij altijd afgevraagd hoe die operatie bij Joseph Smith zou zijn verlopen, en in het bijzonder ging mijn nieuwsgierigheid uit naar de artsen die deze met goed gevolg hebben uitgevoerd.

Dit gebeurde tenslotte anno 1813 in het landelijkste district van de staat New Hampshire. De beenmergontste-

king (osteomyelitis), waaraan Joseph leed, was een gevolg van een tyfusepidemie, waar al de kinderen uit het gezin Smith door waren aangetast. In die dagen en ook nog tot aan de ontdekking der antibiotica in onze eeuw, was osteomyelitis een verwoestende kwaal. Sedert de tijd waarin Hippocrates in het oude Griekenland leefde, had de geijkte behandelingsmethode eenvoudig bestaan uit het aanbrengen van warme omslagen en pleisters op het ontstoken vlees. Dit hielp niet veel, want als er een ontsteking in het beenmerg optreedt, sterven lange segmenten van de benige schacht van het bot af, waarna het lichaam, dat nieuw beenweefsel produceert, het dode weefsel met een levende laag overtrekt. Dan is het onvermijdelijk dat het dode stuk been zich daarvan afscheidt en midden in de holte van een etterbui blijft liggen, waar het voortdurend vocht afscheidt of de oorzaak is dat de infectie zich naar andere lichaamsdelen uitbreidt, hetgeen dan de dood tengevolge kan hebben. Meestal moest het been in de laatste stadia van de ziekte worden afgezet.

In 1874 werd de operatiemethode aan het beenweefsel, die ten doel had de afgestorven gedeelten te verwijderen en het vocht af te tappen, schriftelijk vastgelegd en in brede kring geaccepteerd. Deze operatie, die bekend staat als de sequestrectomie, is na de eerste wereldoorlog pas van algemene toepassing geworden als de geëigende behandelingswijze.

Dat was een eeuw later, maar hier volgt de beschrijving door moeder Lucy Mack Smith van deze operatie in 1813:

„De artsen begonnen de operatie met het doorboren van zijn scheenbeen, eerst aan de ene kant, waar het was aangetast en daarna aan de andere kant, waarna ze het bot afbraken met een

tang of schaar. Op die manier haalden ze grote stukken bot uit zijn been.”

Wat Lucy Smith hier beschrijft is de pas in 1874 bekendgeworden methode! Hoe was zo'n staaltje van chirurgisch vernuft nu al zestig jaar tevoren mogelijk in een kleine buurtschap als Lebanon op het platteland van New Hampshire?

Het antwoord mag voor heiligen der laatste dagen nauwelijks toeval heten. In een weinig bekende voetnoot in het manuscript van de Geschiedenis der Kerk heeft Joseph zijn dokters van toen met name genoemd: „Smith, Stone en Perkins” van de „Dartmouth Medical School” in Hanover (New Hampshire), gelegen op een afstand van slechts 8 km van zijn ouderhuis.

Dit waren niet de gewone, gebrekkig opgeleide plattelandsdokters die men destijds overal kon aantreffen. Nathan Smith, die was afgestudeerd in de medicijnen aan de Harvard Universiteit in Cambridge (Massachusetts), de enige stichter van de medische opleidingsschool van Dartmouth, die later nog een drietal van die scholen in Nieuw-Engeland zou oprichten, was ook president van het Medisch Genootschap van New Hampshire. Reeds voordat hij Joseph Smith te behandelen kreeg had hij de positie aanvaard van eerste professor in de geneeskunde en chirurgie aan de „Yale Medical School” te New Haven in Connecticut. Hij had zijn verhuizing naar New Haven nog wat uitgesteld om de slachtoffers te kunnen verzorgen van de tyfusepidemie, die in 1813 in de omtrek van Hanover in New Hampshire was uitgebroken.

Cyrus Perkins was een voormalige leerling van Nathan Smith, die aan de Dartmouth Medical School was afgestudeerd. Later was hij naar die streek teruggekeerd om aan datzelfde instituut anatomie te gaan doceren en zijn vroe-

gere leraar te assisteren in diens medische praktijk.

Stone is hoogst waarschijnlijk ook een vroegere leerling van professor Smith geweest, want in studentenregisters van oudere datum uit de archieven van voornoemd opleidingsinstituut komt de naam Stone verschillende malen voor.

Wat nog meer zegt, Nathan Smith was een van de grootste geneeskundigen van het toenmalige Amerika, die op eigen initiatief een operatie ter genezing van osteomyelitis had uitgedacht, en wel reeds in 1798. In 1827 heeft hij die methode gepubliceerd, maar van deze methode is twee generaties lang geen gebruik meer gemaakt. Met andere woorden was deze man, die zijn tijd ver vooruit was, de enige arts in Amerika die het been van Joseph Smith had kunnen behouden.

Nathan Smith was indertijd als jongeman zonder hogere opleiding drie jaar lang bij een plattelandsdokter in de leer geweest, waarna hij in Cornish (New Hampshire) een eigen praktijk was begonnen. Onvoldaan over zijn eigen vooropleiding, meldde hij zich drie jaar later als leerling aan bij de pas gestichte Harvard universiteit van Cambridge in Massachusetts, om daar medicijnen te gaan studeren. In 1790 behaalde hij daar zijn graad als de vijfde student die deze gerenommeerde medische hogeschool met goed gevolg had doorlopen, waarop hij weer naar zijn oude praktijk terugkeerde.

Nu voelde hij zich ook geroepen tevens het peil van de gezondheidszorg te verhogen en de vakbekwaamheid onder zijn collega's te bevorderen. Hij diende een verzoek in bij de curatoren van het Dartmouth College om een medische faculteit op te richten. Daarop verbleef hij een jaar in de Schotse stad Edinburgh, waar hij de nodige outillage en boeken bijeenvergaarde en nog wat klini-

nische ervaring opdeed. In 1797 gaf hij zijn eerste college aan het instituut van Dartmouth, waarmee hij de medische school aldaar voor geopend verklaarde.

Dertien jaar lang doceerde hij daar in zijn eentje anatomie, scheikunde, chirurgie, medicijnleer, en zowel theoretische als praktische geneeskunde, totdat de wetgevende autoriteiten van New Hampshire Dr. Perkins in 1870 toestemming verleenden hem te komen assisteren als professor in de anatomie.

Voor het door hen gegeven onderricht ontvingen ze geen van beide enig honorarium; hun inkomsten werden gevormd door schoolgelden van de studenten en de opbrengsten van hun gemeenschappelijke medische praktijk. Daar veel van de in de kop van Nieuw Engeland gevestigde artsen door Dr. Smith waren opgeleid, werd hij in moeilijke gevallen vaak geconsulteerd, hetgeen betekende dat hij langs oneffen, niet verharde landwegen te paard soms afstanden van 160 km moest afleggen. Op dergelijke tochten verzocht hij in de regel tien tot twintig van zijn medische studenten hem te vergezellen als onderdeel van hun praktische opleiding.

In het geval van Joseph Smith werd niet van die vaste gewoonte afgeweken. Nadat Dr. Stone zonder succes twee operaties aan Josephs zieke been had uitgevoerd, drong zijn moeder erop aan het advies van andere artsen in te winnen en verzocht een „raad van chirurgen” ter consultatie bijeen te roepen. Daarop kwam Nathan Smith met zijn medewerker Cyrus Perkins en nog een aantal medische studenten uit Dartmouth om de noodzakelijke operatie te verrichten.

Eerst werd er voorgesteld tot amputatie over te gaan. In plaats daarvan verzocht Lucy Mack Smith bij wijze van experiment een operatie uit te voeren, waarbij alleen het verziekte beenweefsel

zou worden verwijderd. Haar beschrijving van deze ingreep is nauwkeurig en geheel in overeenstemming met de beschrijving van deze operatie, voorkomende in de aantekenboeken van medische studenten van het Dartmouth Medisch College uit de beginperiode van het bestaan van die instelling.

De operatie was geslaagd, en Josephs wonden genazen. Het feit dat een wond, waarbij het hele bot in zijn been blootlag, zo voorspoedig heelde, mag met recht een wonder heten. Dr. Nathan Smith had echter een buitengewoon goede reputatie voor het behalen van gunstige resultaten verworven. Zijn geschriften maken dan ook nergens melding van door hem verrichte operaties, die door amputatie moesten worden gevolgd. Joseph heeft drie jaar met behulp van krukken moeten lopen, maar zijn leven bleef gespaard en zijn been ook.

Na afloop van de epidemie en de operatie zijn zowel Joseph als Nathan

Smith uit New Hampshire vertrokken, laatstgenoemde om zijn hoogleraarschap aan de Medische School van Yale te aanvaarden, terwijl Joseph naar Vermont is teruggekeerd, waar hij nog drie jaar heeft gewoond alvorens naar Palmyra in de staat New York te verhuizen, waar hij uiteindelijk een aanvang heeft gemaakt met zijn grootse levenswerk.

Het is bezwaarlijk een toeval te noemen: een jongen die dapper genoeg was om ondanks een tweetal mislukte operaties de amputatie van zijn been te weigeren, een moeder die verzocht de experimentele methode toe te passen, niet wetende dat Nathan Smith de enige chirurg in de Verenigde Staten was die zoveel succes had geboekt met de behandeling van beenmergontstekingen, en de ongewilde samenloop van omstandigheden, waardoor de juiste man op de juiste tijd en plaats heeft kunnen ingrijpen.

(vervolg van blz. 11)

„Al enige tijd”, zei hij, „worstel ik met een moeilijk probleem, maar toen wij vanavond het slotlied zongen, werd mij de oplossing daarvan ingegeven. Wij zongen: „Opoff’ring brengt ons de zegen des hemels.” (HLZ lied no. 6 vers 4.) Toen zette hij de kwestie met zijn pijpen uiteen. Nadat hij uitgesproken was, reikte hij naar het kastje met het pijpenrek erin, dat boven de schoorsteenmantel hing. Een voor een wierp hij ze in het vuur en keek toe hoe ze door de vlammen werden verteerd.

Links en rechts van hem stonden de beide zendelingen en de gemeenteleden op de achtergrond. Daarbuiten was de lucht bezwangerd met de geur van de brandende barnstenen en rozehouten pijpen, maar daarbinnen gloeide de Geest van God.

Als de winden van
verandering hevig waaien
en de golven zich over ons
storten, dan hebben wij
een veilige roede waaraan
wij ons vast kunnen
houden.

Pres.

Spencer W. Kimball,
algemene conferentie,
oktober 1978

De mooiste dagen van hun leven

Door Jay A. Parry

„Ik heb mijn paps en mams nog nooit zo gelukkig gezien als toen wij met ons hele gezin door de tempel zijn gegaan. Die blijde dag was het hoogtepunt, de bekroning van een moeizaam streven, dat langer dan twintig jaar had geduurd.”

„Ik heb mijn paps en mams nog nooit zo gelukkig gezien als die dag dat wij met ons hele gezin door de tempel gingen. Daar knielden we toen met z'n

allen hand in hand rondom het altaar, met diep in ons hart de gedachte: Nee maar, dit is het einde, nu blijven we voor altijd en eeuwig één gezin!”

„Die dag dat wij als echtpaar in de tempel verzegeld zijn, was de dag waarop ik pas echt verliefd op mijn man werd.”

„De dag waarop wij naar de tempel gingen om ons voor tijd en alle eeuwigheid aan elkaar te laten verzegelen, was

met recht de heerlijkste van ons hele leven, een dag die ons altijd lief en dierbaar blijven zal.”

„Vanaf het ogenblik waarop wij dat heilige gebouw betraden om aan elkaar te worden verzegeld, overstelpten ons louter gevoelens van vrede en rust. Nog nimmer tevoren hadden wij ons zo één met elkaar en met onze hemelse Vader gevoeld.”

Ieder jaar gaan de dromen van vele heiligen in vervulling als zij in de tempel voor altijd en eeuwig worden verzegeld met de man of de vrouw, met wie zij voor dit tijdelijke leven al in de echt verbonden waren. Daar zijn ook mensen bij, die eigenlijk nooit eerder actieve kerkleden zijn geweest. Sommigen zijn getrouwd met echtgenoten die voorheen geen kerkleden waren. Weer anderen zijn door een of andere verkeerde gewoonte jarenlang van hun tempelhuwelijk weerhouden.

Hoe komen dergelijke, eertijds buitenkerkelijke, inactieve of met slechte gewoonten behepte mensen nu zover, dat ook zij mogen delen in de vreugde die in de tempel te vinden is?

„Een paar jaar geleden,” zegt een van die leden, „ging er voor mij niets boven gokken, roken, drinken en boemelen met de andere jongens. Nu begrijp ik niet hoe ik ooit zoiets heb kunnen doen. Na onze verhuizing naar Texas bleef alles min of meer bij het oude. Ik ging nooit naar de kerk en gaf niet veel om geloof. Mijn vrouw is toen bij onze wijk-bischof om hulp gaan vragen. Uiteraard gaf die haar verzoek door aan de president van mijn ouderlingenquorum, die biddend besloot zichzelf tot onze huisonderwijzer te benoemen. Toen gebeurde er iets vreemds. Bij zijn eerste huisbezoek liet ik hem om de een of andere reden binnen, hoewel ik eerder nooit een huisonderwijzer had binnengelaten. Hij maakte een vriendschappe-

lijk praatje met mij als iemand die echt iets voor me voelde. Hij vroeg ook of ik van sport hield; nu, dat vond ik reuze leuk, want daar was ik juist dol op. Hij zei dat ze in de wijk basketball speelden, en vroeg mij of ik mee wou doen. Daar wilde ik wel graag aan meewerken. Toen ik me dus bij hun team aansloot en die aardige kerels leerde kennen, kreeg ik het gevoel alsof de lui met wie ik voorheen altijd ging kroeglopen eigenlijk helemaal geen vrienden van me waren.”

Toch woonde die broeder nog steeds geen kerkdiensten bij. Iedere maand nodigden de huisonderwijzers hem trouw uit mee naar de kerk te gaan, maar „elke maand verzon ik wel de een of andere smoes. Ik was bang voor die verandering, maar de quorumpresident nam het me nooit kwalijk dat ik steeds weer een uitvlucht bedacht. Ik voelde me altijd blij en tevreden als hij bij ons thuis was. Toen kwam mijn vader te overlijden. Opeens besepte ik dat ik hem bijna mijn hele leven teleurgesteld had, en ik zwoer dat ik mijn ouders nooit meer ontrouw zou worden. De daarop volgende zondag ben ik voor het eerst in Houston naar de kerk gegaan. De mensen namen mij in hun midden op alsof ik helemaal nooit inactief was geweest.”

Vanaf dat moment was het voor hem alleen maar een kwestie van voortgaan op de nieuw-ingeslagen weg om zover te komen dat hij met zijn vrouw en kinderen naar de tempel kon gaan.

Het leven van vele mensen verandert in stilte en langs wegen van geleidelijkheid doordat ze liefde van anderen ondervinden, of pas na veel strijd tot bekering kunnen komen.

In 1972 werd een echtpaar met hun zes kinderen in de tempel verzegeld. „Ik heb mijn paps en mams nog nooit zo gelukkig gezien als die dag dat wij met

ons hele gezin door de tempel gingen. Die blijde dag was het hoogtepunt, de bekroning van een moeizaam streven, dat langer dan twintig jaar had geduurd," memoreert een van de dochters uit dat gezin. Haar moeder verklaarde: „Ik ben in een uitgesproken mormoons gezin opgegroeid, maar trouwde met iemand die geen lid was van de kerk, in de mening dat ik hem wel zou kunnen bekeren. In 1953 heeft hij zich inderdaad bij de kerk aangesloten, maar het duurde niet lang of ik kwam te weten dat hij alleen had gedaan om van mijn gezeur af te zijn. Nadat hij gedoopt was, begon hij zelfs te roken en te drinken, wat hij voordien geen van beide ooit had gedaan. Ik geloof dat ik hem in die jaren heel wat getreiterd heb. Zo nam ik de kinderen vaak op mijn eigen houtje mee naar de kerk, en begon bij mijn thuiskomst met hem te kibbelen omdat hij ook niet was meegegaan.”

Waardoor is hier uiteindelijk verandering in gekomen? „Ik heb in die jaren zoveel gebeden, dat ik me niet eens de tijd gunde om naar het antwoord van de Heer te luisteren, en toen ik dat vernam, deed ik alsof ik het niet gehoord had, maar tenslotte was ik zo wanhopig dat ik voelde geen andere keus meer te hebben dan het op zijn manier te doen: „Je moet hem met liefde zien te winnen,” fluisterde de Geest me steeds weer in. „Laat hem zijn eigen tempo bepalen.” Eindelijk heb ik me dus maar gewonnen gegeven, en toen waren we zo in de tempel.”

Inmiddels had de Heer deze man anderszins trachten te bereiken. Zijn collega's op het werk waren Joseph Smith gaan bespotten, en hij meende te moeten weten of hetgeen ze van hem zeiden op waarheid berustte. Zo ja, dan zou hij de kerk vaarwel zeggen. „Ik begon dus het Boek van Mormon te lezen. Ik

had nog nooit eerder echt geprobeerd dit te begrijpen. Het was een fantastische gewaarwording. Bovendien leerde ik hierdoor hoe ik de kerk tegenover de mensen op mijn werk moest verdedigen, en dat die ook best te verdedigen was. Het kwam zover dat ik werkelijk naar kennis van de waarheid begon te dorsten. Ik ging dus weer naar de kerk. Intussen verbaasde ik me over de steun die mijn vrouw mij in stilte gaf. In plaats van erover te zanken en dingen te zeggen als: „Dat heb ik je immer gezegd”, zoals ze eerst altijd deed als ik aanstalten maakte om weer naar de kerk te gaan, pakte ze me nu gewoon bij de hand en zei dat ze me graag wilde helpen datgene te doen dat mij het gelukkigst zou maken.”

Schriftonderzoek en kerkgang — zelfs een bedachtzaam getuigenis, dat hij eens op een Vastenavond uitsprak, werden gevolgd door een herhalingscursus, gegeven door de zendelingen. Hij stopte met drinken en voerde een verbeterd gevecht om van het roken af te komen. „Ik had gedacht dat ik gemakkelijk met roken kon ophouden, ook al had ik zeven jaar gerookt, omdat ik over het algemeen een behoorlijke dosis wilskracht heb, maar hoe ik ook mijn best deed, ik kon het maar niet laten. Telkens als ik me vast had voorgenomen ermee te stoppen, gebeurde er weer iets, waardoor ik opeens weer in die gewoonte terugviel. Ik had andere mensen wel eens horen vertellen hoe de Heer het verlangen naar een sigaret van hen had weggenomen als ze Hem daarom baden, maar dat ging in mijn geval niet op. Misschien was mijn geloof niet sterk genoeg, of misschien wilde Hij mij door die strijd juist sterker maken. Ik wist alleen dat ik het niet kon opgeven. Ten slotte ben ik in het gebed tot de Heer gegaan en heb ik Hem een gelofte gedaan dat ik nooit meer zou roken,

hoe moeilijk het ook was. Het viel mij ook niet gemakkelijk. Zelfs nu nog krijg ik trouwens het verlangen om nog eens te roken als ik de geur van tabak ruik, maar toch heb ik van dat ogenblik af mijn gelofte niet verbroken.”

„Ik geloof niet dat dit alles gebeurd zou zijn, als we geen vast plan hadden gemaakt. Onze huisonderwijzers hadden ons geleerd dat we het best bepaalde doeleinden konden nastreven, na vooraf te hebben bepaald wat wij in ons leven moesten doen alvorens naar de tempel te kunnen gaan. Vanzelfsprekend moesten wij onze doelstellingen dan ook te bestemder tijd hebben bereikt. In de eerste plaats bepaalden wij dat wij al onze vergaderingen zouden moeten bijwonen. Dat viel mij al heel zwaar, omdat ik nachtdienst had en de priesterschapsvergadering begon een uur na de tijd waarop ik gewend was naar bed te gaan. Ik ging toch maar naar die vergadering. Ten tweede moest ik het woord van wijsheid gaan naleven; ten derde moesten we tiende betalen, enz. Die doelstellingen maakten echt een heel verschil. Ze verschaften ons een tijds-limiet waarbinnen wij elke stap moesten hebben volbracht en stelden een uiterste streefdatum vast waarop wij naar de tempel wilden. Dit was voor ons de enige manier om het zover te brengen.”

Een echtpaar in Engeland werd uitgenodigd om een studiekلاس bij te wonen, die speciaal bedoeld was voor diegenen die nog nooit naar de tempel waren geweest. „Daar hoorden wij iedere week de getuigenissen van velen die door het onderhouden van Gods geboden gezegend waren, van mensen die hun leven hadden moeten beteren voordat ze naar de tempel konden gaan. Dat heeft ons bijwonen. Dat viel mij al heel zwaar, echt geholpen. We kregen ook iedere week een andere, aan het evangelie ontleende opgave, waaraan we moesten

werken, een taak die we in de komende week moesten volbrengen.” Na afloop van die studiecursus voelden ze zich op hun tempelgang voorbereid, en vroegen de nodige interviews aan. „Op 9 november 1973 konden wij onze endowments ontvangen en werden wij, samen met onze kinderen Jon en Jamey, voor tijd en eeuwigheid aan elkaar verzegeld. Dat was met recht de heerlijkste dag van ons hele leven.”

Een andere zuster vertelt hoe zij met haar gezin eindelijk naar de tempel had kunnen gaan: „De voornaamste reden waarom ik tot volslagen inactiviteit was vervallen,” zegt zij, „was dat ik me niet aan het woord van wijsheid hield, en dat ik me altijd bepaald schuldig voelde in aanwezigheid van kerkleden die de voorschriften wel naleefden. Toen werd mijn man naar een andere staat overgeplaatst en wisten de huisonderwijzers ons op het nieuwe adres te vinden. Ze heetten broeder Fakatou en broeder Marcek. Een van hun manieren waardoor ik getroffen werd was dat zij er geen drukte over maakten dat ik het woord van wijsheid niet opvolgde, maar in plaats daarvan andere aspecten van een leven volgens het evangelie met ons bespraken. Ze bleven ons trouw bezoeken, waarbij hun zorgzame, vriendelijke houding ons meer en meer begon op te vallen, hetgeen herinneringen bij ons opriep aan een tijd toen alles veel beter was geweest. Broeder Marcek haalde onze twee dochtertjes wel eens op om naar de konijnen te komen kijken die hij opfokte. Zuster Fakatou belde me vaak op, en dan praatten wij als een paar oude vriendinnen. De hele wijk scheen trouwens belang in ons te stellen, ook al gingen we nooit naar de kerk. Het was dan ook uitsluitend aan die twee huisonderwijzers en aan onze nieuwe vrienden in de wijk te danken, dat wij

een begin hebben kunnen maken met het in acht nemen van het woord van wijsheid en de andere geboden van de Heer, en ook naar de tempel konden gaan. We zagen hoe gelukkig zij waren doordat zij het goede deden, en wisten dat wij hetzelfde konden. De dag waarop wij verzegeld werden, was de mooiste van ons leven.”

Getuigenissen als deze zijn ontelbaar, en de daarin beschreven omstandigheden verschillen evenzeer als de betrokkenen zelf. Eén gevoel wordt echter gedeeld door allen, die zich samen op hun tempelgang hebben voorbereid. Zo zei een echtpaar uit Canada: ’t was lang niet zo moeilijk als we dachten. We hadden eerst gedacht dat wij het nooit zouden halen, maar dat was voordat wij tot echt zelfonderzoek gekomen waren om te zien welke veranderingen wij moesten doormaken.” Velen schijnen te denken dat iemand volmaakt moet zijn om naar de tempel te kunnen, maar zij die zich er serieus op hebben voorbereid, weten dat men zonder zo’n tempelbezoek nooit mag verwachten tot volmaking te komen. Endowments en verzegelingen worden namelijk verleend aan heiligen die aan bepaalde eisen voldoen, om hen te helpen hun leven nog verder te beteren.

De lijst van vereisten is niet lang, maar ze lijken wel eens ontzaglijk zwaar in het oog van hen die nooit echt hebben ingezien dat er toch aan zekere voorwaarden moet worden voldaan. Om naar de tempel te mogen, moet men zedelijk rein wezen, zijn leiders loyaal steun verlenen, een volledige tiende betalen, eerlijk zijn in de omgang met zijn medemensen, zich aan het woord van wijsheid houden, de sabbat heiligen, zijn vergaderingen trouw bijwonen en ernaar streven de regels van de kerk op te volgen en in overeenstemming met haar leerstellingen te leven.

Getrouwde mensen die met hun kinderen naar de tempel willen om zich daar te laten verzegelen, moeten, misschien samen met hun huisonderwijzers of leiders van de priesterschap, nagaan in hoeverre zij aan bovenstaande vereisten voldoen, om vast te stellen wat hun nog te doen staat. Meestal blijkt dan dat zij in de meeste opzichten al aan de gestelde voorwaarden beantwoorden. Daarna kunnen ze een plan opstellen, waarin precies wordt aangegeven hoe ze zich in de overige categorieën stap voor stap kunnen voorbereiden en wanneer. De meeste mensen vinden het niet zo moeilijk als ze dachten. De moeilijkheid ligt alleen in het aangaan van de nodige verbintenissen en het op gang brengen van het proces.

Het opnemen van de verzegelingsplechtigheid in ons levenspatroon is zeer lonend. Een meisje zei over haar vader: „Voordat mijn pa ons allemaal mee naar de tempel nam, sprak hij thuis altijd op luide, bazige toon, en hij verloor al heel gauw zijn zelfbeheersing. Nu is het een rustige, zachtaardige en liefhebbende vader. Toen ik wat groter werd, had ik soms gewoonweg een hekel aan hem. Vaak zei ik tegen moe dat hij net een vreemde in zijn eigen huis was, maar nu is hij de goedheid zelf, en hij doet zo zijn best om volgens de geboden te leven, dat ik bijna niet kan geloven dat het dezelfde man is. ’t Is fantastisch. Ik weet best dat dit allemaal komt doordat hij met hulp van de Heer zijn leven gebeterd heeft om ons mee naar de tempel te kunnen nemen om ons gezin aan zich te laten verzegelen, zodat wij nu voorgoed bijeen behoren.”

„Mijn grootvader heeft, nadat hij zich veranderd had in die opzichten waardoor hij voorheen inactief en buiten de tempel was gebleven, heel wat spijt gehad over al zijn verloren jaren. Als er

Nieuwe zendings- president in België

Met veel liefde in het hart en een enorme dosis energie, begon de nieuwe zendingspresident van het zendingsgebied België-Antwerpen aan zijn taak - Ruel A. Allred, aangekomen op 1 juli 1978.

Deze vinnige 49-jarige stamt uit een pioniersgeslacht, dat van de vroegste dagen de kerk heeft gesteund.

Geboren in Spring City, Utah, als derde van vijf kinderen, groeide Ruel Allred op in de sfeer van een goed mormoons gezin. 1950 zag hem als zendingeling in Nederland aankomen. Deze zending bracht hem voor het gewone werk in Ommen, Utrecht en Amsterdam, alvorens hij geroepen werd als speciale vertegenwoordiger van President John. P. Lillywhite om samen met Elder Kenneth Nielsen het proselytisme in gans België en Nederland te overzien. Aldus kreeg Elder Allred de kans alle delen van de zending te bezoeken en met velen kennis te maken.

Leden uit die periode zullen zich de ontsteltens en de droefheid herinneren, die het plotseling overlijden van zuster Lillywhite, de echtgenote van de zendingspresident, veroorzaakte in december 1951.

President Lillywhite keerde naar de Verenigde Staten terug en Elder Don

Rapier werd als plaatsvervangend zendingspresident geroepen. Het leiderschap van de jonge Elder Ruel Allred bleek toen reeds uit zijn roeping als eerste raadgever van President Rapier. Dit presidium zou in functie blijven tot de aankomst van President Van Dam en zijn gezin in mei 1952.

Na zijn terugkeer naar Amerika, zette Ruel Allred zijn universiteitsstudies voort. Naast de boeken, bracht zijn legerdienst hem echter de merkwaardige ervaring als straaljagerpiloot in the US Air Force. Het behalen van de doctorgraad in de pedagogische wetenschappen aan de Universiteit van Oregon in 1965 leverde hem een benoeming aan de Brigham Young Universiteit op. Hij doceert er thans Elementary Education en aanverwante vakken. Auteur van verscheidene lees- en spellingswerken die ruim gebruikt worden in de Verenigde Staten, ontving hij in '76 de BYU Alumni Distinguished Service Award en in '77 de Karl G. Maeser Distinguished Teaching Award.

In zijn patriarchale zegen kon President Allred lezen dat na zijn zending „de Heer voor U, uit de dochters van Zion, een lieve echtgenote zal gekozen hebben - en U zal gelukkig en trots zijn haar naar de tempel van de Hoogste God te begeleiden om met haar voor tijd en alle eeuwigheid verzegeld te worden. Zij zal de Moeder van uw kinderen zijn en in hen zult gij grote vreugde hebben omwille van hun geloof en hun gewilligheid te volgen in de voetstappen van hun ouders". Deze zegen werd werkelijkheid toen Ruel Allred zuster Betty Best ontmoette en haar in de Salt Lake Tempel huwde. Gegradueerd van de Brigham Young Universiteit, is zuster Allred zeer actief geweest

op alle vlakken. Zij was gedurende jaren lid van het ZHV-ringpresidium, en werd later geroepen als presidente van de Zusterhulpvereniging in één der grotere wijken in Utah.

Broeder en zuster Allred mogen trots zijn op zeven prachtige kinderen - Anita (22) en Lynette (18), beiden studenten aan de Brigham Young Universiteit; Chad (20), die thans een zending in Thailand vervult; Eileen (16), Brent (13), Marie (8) en Reid (6), die mee naar België zijn gekomen. De kerk in Vlaanderen heeft sinds de organiserings van een eigen zendingsgebied in 1975 een snelle uitbreiding en versteviging van het leiderschap gekend. Het oorspronkelijke district werd gesplitst in een district Antwer-

pen en een district Gent, alsmede de gemeente Antwerpen in Noord en Zuid. De groei blijkt onder meer uit het aantal aanwezigen op districtconferenties: daar waar enkele jaren geleden uit vier gemeenten enkele tientallen leden de districtconferentie bezochten, telde men in september j.l. zo'n 600 aanwezigen op beide districtconferenties. President Ruel Allred zal met succes kunnen verder bouwen op het fundament door President Brim gelegd. Zelf zegt hij dat hij onder de indruk is van de hoge kwaliteit van de leden en van het leiderschap in het Vlaamse land, en dat hij en zijn gezin hun deel zullen doen voor de opbouw van Zion in dit deel van de wereld.

Vriendschap, de sleutel van een onvergetelijk kamp

Woensdag, 30 augustus 1978.

Het zomerkamp is weer voorbij. Slechts enkele uren geleden namen we afscheid van elkaar. Met heimwee, maar een hart overvloeiend van liefde denk ik terug aan deze afgelopen dagen van volksdans en bespreking, gezinsavond en trektocht, nachtspel en ... mijn lieve engelbewaarder. Het begon allemaal vorige vrijdag. 's Namiddags bij de kennismakings spelen vroeg onze spelleidster onze naam op een stukje papier te schrijven. De briefjes werden verzameld, gemengd en weer uitgedeeld. De opdracht: een engelbewaarder zijn voor hem of haar wiens naam op het briefje staat gedurende de 6 dagen

van het zomerkamp. De taak bestond erin vriendelijke, kleine attenties te geven zonder zich kenbaar te maken. Niemand onder ons vermoedde dat dit het begin zou zijn van een reeks ontroerende gebeurtenissen.

Het duurde niet lang voor we de eerste goede daden opgemerkten.

Tafeltje ruimen terwijl men niet het corvee had, het bed dat zichzelf opmaakte terwijl je je waste, of onverwachts een appel of een bloempje op je bed vinden.

Een van de kampleiders kon nauwelijks zijn kop Pionier leegdrinken of daar was reeds een handje om weer in te schenken. De laatste hap boterham was nog niet helemaal binnen of daar stond reeds confituur, kaas, boter en brood voor zijn bord.

Op een avond kwam een kampleider doodmoe zijn kamer binnen en ontdekte 'n zakje vers geplukte bramen op zijn bed met op een klein briefje in onhandig kinderschrift: „Ik hoop dat deze bramen U plezier zullen doen. Uw engelbewaarder”.

Iemand anders vond bij het ontwaken een klein meisje in haar armen dat zich lief verontschuldigde met: „Ik ben je engelbewaarder”.

Men had mij voor dit kamp de algemene leiding toegewezen. Dit was mijn eerste kamp en de Heer wist dat ik bij deze moeilijke taak hulp nodig had. Met een bang hart aanvaardde ik deze verantwoordelijkheid over bijna 50 jongeren. Als antwoord op mijn ernstige gebeden werd ik niet alleen gezegend met een zeer bewaam kampcomité maar ook met een zeer speciale engelbewaarder wiens toewijding en liefde mij dikwijls ontroerden. Gedurende de tweede dag ontdekte ik wie ze was: een lief meisje van 13 jaar. 's Avonds wachtte ze me in de gang op om goede nacht te wensen. Zelfs toen we tijdens de trektocht het kanaal overstaken en ik door een verkeerde beweging uit het rubberbootje viel, volgde ze me spontaan het water in! Op de bramentocht bracht ze me met een schuchtere glimlach haar mooiste en sappigste bramen . . .

Geen wonder dat de zondag, de dag

des Heren, een bijzondere kampdag werd. Na opbouwende lessen en toespraken (je weet wel . . . barbaars . . . beschaafd . . . hm!!) en ons dienstbetoonprogramma aan de gehandicapten bereikte de dag haar hoogtepunt met de filmavond „And should we die”. Velen pinkten een traan weg en er heerste een innige sfeer. Met een dankbaar hart voor dit leven en een beter bewustzijn van onze vele zegeningen zongen we „Verblijf met mij nu d'avond valt”.

Dit 'kamp versterkte getuigenissen, daar twijfel ik niet aan. We voelden de waarde van een groot gebod en een grote zegen aan: „Voor 'zover gij dit aan een van de minste Mijner broeders gedaan hebt, zo hebt gij dit aan Mij gedaan”. Ondanks de normale dagelijkse zorgen overwon vriendschap elk probleem. De eenheid was tastbaar. Dit gevoel is uitgedrukt in deze woorden. „Als gij niet één zijt, zijt gij de Mijnen niet.” De Drieboomkeseberg was een onvergetelijke ervaring. Mijn oprechte dank aan allen.

Broeder Arthur Chimkovitch

Ik ben een kind van God

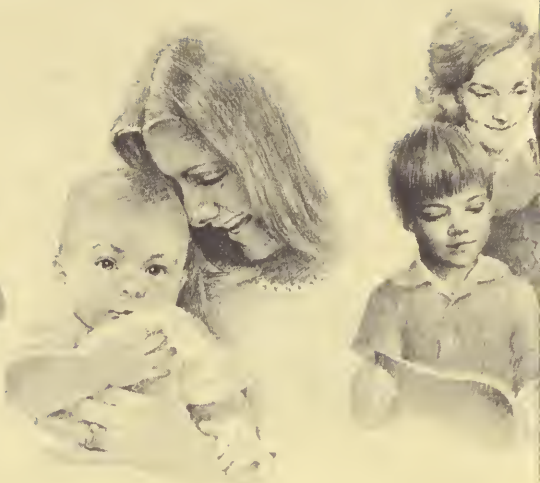
Door broeder Robert D. Hales
van het Eerste Quorum der Zeventig

Het is mij een voorrecht voor kinderen te mogen schrijven die De Ster lezen, en hun iets te vertellen over een aangrijpende en gewichtige waarheid die deel uitmaakt van de evangelische boodschap. Het is een feit dat wij allemaal moeten leren begrijpen en ons leven lang moeten onthouden.

Deze geweldige waarheid wordt bezongen in ons zondagsschoollied „Ik ben een kind van God” (Zing maar mee nr. B-76) en dat door zuster Naomi W. Randall werd geschre-

ven. De muziek is van Mildred W. Pettit. Niet iederen weet dat wij mensen allemaal kinderen van God zijn. Dit leren wij met alle overige evangeliebeginselen inzien door de Schriften te bestuderen en te luisteren naar de woorden van onze profeten.

Uit de Parel van Grote Waarde leren wij dat wij, lang voordat wij hier op aarde kwamen, als geestelijke kinderen van onze Vader in de hemel hebben geleefd, waar een grote raadsvergadering werd gehou-

den. Toen werd ons bekendgemaakt dat onze hemelse Vader het voor onze geesten mogelijk zou maken op de aarde te komen om daar onze intrek te nemen in stoffelijke of sterfelijke lichamen. Hier zouden wij ervaringen opdoen en verzoeken ondergaan, maar omdat Hij ons zo liefheeft, zou Hij het ons mogelijk maken naar Hem terug te keren en weer bij Hem te leven. Alle kinderen van onze hemelse Vader waren erbij, en we waren zo blij met het plan van onze Vader dat we van vreugde „juichten” en „jubelden” (Job 38:7.) Toen moesten wij echter een beslissing nemen over wie van zijn geestelijke kinderen moest worden gekozen om op de aarde te komen om dat plan ten uitvoer te leggen.

Lucifer was een van de rijkst begaafde geestelijke zonen van onze hemelse Vader. Hij vroeg of hij naar de aarde mocht worden gezonden, waar hij ons allen wel zou beïnvloeden dat wij verkeerde dingen deden, maar zij hebben geen

van allen een natuurlijk, sterfelijk lichaam. Ze zijn jaloers op het onze en doen alles wat in hun vermogen light om ons te beletten in de tegenwoordigheid van de hemelse Vader terug te komen.

Jezus Christus, de oudste Zoon van God de Vader, bood aan het plan ten uitvoer te leggen, dat reeds dienst had gedaan in vele andere werelden voordat de onze bestond, en dat ons een eigen vrije wil toekende, of in de gelegenheid stelde zelfstandig te verkiezen hoe wij leven wilden. Daar Jezus, onze oudste Broeder, ons zo liefhad, wilde Hijzelf ook evenals wij een sterfelijk lichaam aannemen om ons zo te dwingen in de tegenwoordigheid van onze Vader terug te keren, zonder uit onszelf te hoeven kiezen of wij al dan niet het goede wilden doen. Lucifer was ijdel en heel erg zelfzuchtig, want hij verlangde dat hem alle roem en eer voor het welslagen van het plan van de hemelse Vader zou toekomen. Daar zijn voorstel verworpen werd, is Lucifer

toen boos en opstandig geworden. Daarop werd hij met een derde van de geestelijke kinderen die hem verkozen te volgen uit de hemel verdreven en uitgeworpen. Lucifer, wiens naam „de blinkende” (morgenster) betekent, kreeg te horen dat hij voortaan bekend zou staan als Satan, of de duivel.

Satan en zijn volgelingen kregen toestemming om ook op aarde te komen om ons in verzoeking te brengen en te proberen ons zo te kunnen laten zien hoe wij eigenlijk leven moesten. Bovendien stemde Hij erin toe zijn leven op te offeren, opdat wij allen vergeving van onze zonden zouden kunnen krijgen, als wij ons daarvan bekeerden en tijdens ons verblijf hier op aarde en rechtvaardig leven verkozen te leiden. Dat alles zou dan volgens de een of andere hemelse methode, die ons begrip te boven gaat, kunnen geschieden.

In zijn wijsheid wist Jezus dat de verzoeking, die ons hier te wachten stonden, wel eens zo aanlokke-

lijk zouden zijn dat de verleiding ons te machtig werd, en dat wij soms het verkeerde zouden kiezen. Zijn plan voorzag echter in de mogelijkheid dat wij onze verkeerde daden dan konden inzien, ons ervan bekeren en vergeving ontvangen zouden. Zich bekeren betekent ergens oprecht berouw over hebben, een andere houding aannemen of zich afkeren van het kwade dat wij hebben gedaan, om vergeving vragen en daarna met ons hele hart proberen ons leven te beteren.

Als geestelijke wezens beseften wij dat het een heerlijke zegen moest zijn een stoffelijk lichaam te verkrijgen en uit eigen vrije wil te mogen beslissen wat we doen en laten wilden. We wisten ook dat wij, telkens als wij het goede verkozen te doen, in kennis zouden toenemen, en dat ons karakter en ons vermogen om anderen leiding te geven daardoor verder ontwikkeld zou worden, zodat wij uiteindelijk even volmaakt zouden kunnen worden als onze Vader in de hemel.

Zo hebben wij dan gekozen voor het volgen van de door Jezus Christus voorgestelde methode voor de tenuitvoerlegging van het grote plan van onze hemelse Vader.

Nu wij dus weten dat een ieder van ons een echt kind van God is, krijgt de prachtige inhoud van het lied met bovenstaande titel een diepere betekenis voor ons. Als wij de woorden „ik ben een kind van God” echt leren begrijpen, dan groeit ons eigen getuigenis. Het is te hopen dat wij daardoor met meer vastberadenheid en moed „nee” leren zeggen als wij in de verleiding worden gebracht iets verkeerd te doen.

Onze hemelse Vader heeft ons zo innig lief dat het ons begrip te boven gaat. Hij heeft gezegd dat Hij zijn volk „telt” (zie Alma 26:37) en dat wij dus ieder afzonderlijke voor Hem bijzonder belangrijk zijn. Hij wil ons dan ook graag zien terugkeren om weer bij Hem en bij Jezus Christus te komen wonen. Hij verlangt van ons dat wij ons in gebed met Hem in verbinding stellen om Hem te vertellen hoe lief wij Hem hebben, en verder dat wij blijk van onze liefde zullen geven door zijn geboden te onderhouden. Door gehoorzaamheid kunnen wij meer op Hem gaan lijken, daar wij dan die karaktereigenschappen kunnen ontplooien die Hij zijn kinderen zo graag ziet.

Dit aardse leven is een belangrijk stadium in onze eeuwige vooruitgang, daar wij hier als broeders en zusters de vreugde van het elkaar dienen kunnen leren kennen, en ons

gezamenlijk op het eeuwige leven kunnen voorbereiden.

Adam en Eva waren de allereerste ouders op aarde. Zij maakten gebruik van hun vrije wil om zelf te beslissen aan welke wetten zij zich wilden houden. Ze verkozen toen dat ze ouders wilden worden van kinderen, die in hun gezin geboren zouden worden, waar zij hen liefdevol in het evangelie konden onderwijzen. Ook jullie ouders hebben vrijwillig besloten jullie en je broertjes en zusjes ter wereld te brengen, zodat ook andere geestelijke kinderen van onze Vader in de hemel hier op aarde mochten komen.

Bij onze lichamelijke geboorte zijn onze herinneringen aan het voorbestaan (het leven als geestelijke kinderen in de hemel) vergeten. De heilige Geest kan evenwel tot alle mensenkinderen getuigen dat ze inderdaad naar de geest evenzeer kinderen van God zijn, als de aardse kinderen van hun vaders en moeders. Het maakt ons gelukkig en geeft ons leven zin als wij weten wie wij eigenlijk zijn, wat wij hier moeten doen en waar wij straks heengaan.

De hemelse Vader heeft het zo beschikt dat onze lieve en dierbare aardse ouders ook met ons in de hemel kunnen komen, waar wij dan als een eeuwig gezin mogen samenleven. Zoals wij van onze liefde tot onze hemelse Vader blijk geven door onze gehoorzaamheid aan zijn wetten en geboden, zo eren wij ook onze aardse ouders door hen lief te hebben en hun gehoorzaam te zijn.

Om eenmaal tot onze hemelse Vader terug te kunnen keren, moeten wij onze vrije wil zo gebruiken dat wij altijd het goede kiezen. Dit is alleen mogelijk door gehoorzaamheid aan zijn geboden, en door oprechte bekering als wij eens kwaad mochten hebben gedaan. Wij kunnen op de goede weg blijven en tot goede beslissingen komen door te luisteren naar onze ouders en de leerkrachten van het jeugdwerk en de zondagschool en hun raadgevingen en lessen ter harte te nemen, evenals die van alle anderen die ons liefhebben. Het is hun weliswaar niet mogelijk om levenslang als het ware zelf naast ons te blijven lopen, maar toch kunnen we voelen dat zij ons liefhebben en voor ons bidden. Ze zijn alleen op ons geluk bedacht en uit eigen ervaring weten ze dat je niet gelukkig kunt zijn of je moet rechtvaardig leven, d.w.z. zoals de Heer het graag wil hebben en zoals het behoort.

We kunnen ook van de heilige Geest leiding ontvangen, mits wij zo leven dat wij die Geest waardig zijn. Iedere week nemen we van het avondmaal, dat ons herinnert aan Jezus Christus, en aan wat Hij voor ons heeft gedaan. Dan wordt ons gezegd dat wij altijd zijn Geest met ons zullen hebben, als wij zijn geboden onderhouden en zijner altijd indachtig zijn (zie LV 20:77). Met behulp van de leiding van die heilige Geest kunnen wij de weg terugvinden om weer in de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader te komen.

Toen het lied „Ik ben een kind van

God” voor het eerst was geschreven, luidde een van de regels daarvan oorspronkelijk in het Engels: „Leer mij al wat ik moet weten om eens bij Hem te kunnen leven.” Zuster Randall heeft later iets in die woorden veranderd, naar aanleiding van een voorstel dat daartoe door president Kimball zelf is gedaan.

Jaren geleden, nog voordat Spencer W. Kimball president van de kerk is geworden, bezocht hij eens een conferentie in Californië, waarop dit lied door jeugdwerkkinderen gezongen werd. Naderhand zei hij toen tegen een lid van het algemeen bestuur van het jeugdwerk tijdens een ander bezoek: „Ik vind dat een prachtig kinderlied, maar daar staat één woordje in dat me dwars zit. Zou zuster Randall het erg vinden als we het woordje „weten” veranderden in het woordje „doen?”

Die verandering werd aangebracht, want president Kimball had daarmee gewezen op een heel gewichtige waarheid, nl. dat het weliswaar belangrijk is te *weten* wat goed is, maar nog belangrijker om het ook te *doen*. Alleen kunnen wij er zeker van zijn dat wij eenmaal in ons hemels thuis terug zullen keren om daar kamen met onze geliefden altijd bij onze Vader en zijn Zoon Jezus Christus te mogen leven.

Grote blijdschap zal ons ten deel vallen als wij die woorden „Ik ben een kind van God” in hun volle betekenis leren verstaan.

Van vriend tot vriend

Door bisschop J. Richard Clarke

Tweede raadgever in de Presiderende Bisschap

Sedert mijn toetreding als lid van de Presiderende Bisschap is een van de interessantste projecten waaraan ik heb mogen meewerken dat van de kerkelijke welzijnszorg geweest. Dit werd in 1936 ingesteld, toen Heber J. Grant president van de kerk was, en thans is de omvang van dit werk zozeer toegenomen, dat het zich heeft uitgebreid tot diverse terreinen van ons dagelijks leven.

De meesten van u weten al dat onze welzijnszorg zich bezighoudt met de zorg voor de armen en behoeftigen en het verlenen van bijstand aan hen die niet zoveel in huis hebben als wij. Misschien bent u zelf al eens in de gelegenheid geweest een bezoek te brengen aan een van de boerderijen van onze kerk en hebt u daar, al of niet met andere familieleden, aan een van de daar uit-

gevoerde dienstprojecten kunnen meewerken.

Ik ken een gezin, waarvan de vader en moeder hun kinderen eens hebben meegenomen naar zo'n boerderij in de Salt Lake Vallei. De kinderen, die resp. drie, tien en elf jaar oud waren, kregen de kans om samen met hun vader onkruid te gaan wieden in een veld vol suikerbieten. Toen het werk de kinderen zwaar begon te vallen, hield het tienjarige meisje er plotseling mee op en vroeg, zich tot haar vader wendend: „Waarom doen we dit eigenlijk, paps?”

Hij legde haar uit dat al het werk dat ze daar deden bestond uit het beter laten groeien van de suikerbieten. Als die bieten groot genoeg waren om te worden geoogst en verder verwerkt, zou de suiker die ze opleverden naar de centrale

voorraadschuur van de bisschop worden gebracht. Die suiker zou dan samen met alle andere verschillende soorten door onze kerkelijke welzijnsboerderijen voortgebrachte levensmiddelen in de diverse magazijnen van de bisschoppen worden opgeslagen om te worden uitgereikt aan die leden van de kerk die geen geld genoeg hebben om het benodigde voedsel te kopen.

De welzijnszorg omvat echter nog meer werk dan dit. Het betekent dat wij moeten leren op velerlei gebied onszelf en ons gezin te helpen en daarbij met overleg te werk te gaan.

Over de honderd jaar geleden heeft president Brigham Young de vaders en moeders in de kerk de volgende raad gegeven:

„Als uw kleine meisjes poppen willen hebben, mogen ze die dan hebben, en krijgen zij ze dan ook? Jawel, maar moet u ermee naar de naaister om ze te laten aankleden? Welneen, laten die meisjes zelf de kleertjes, voor hun poppen leren knippen en naaien, dan zullen ze binnen enkele jaren weten hoe ze voor zichzelf en anderen jurken moeten maken. Geef de kleine jongens gereedschap, waarmee ze hun eigen sleden, wagentjes e.d. kunnen maken. Als ze dan groter worden, zijn ze al bekend met het gebruik van gereedschappen en kunnen ze mettertijd zelf een wagen, een huis of iets anders bouwen.” (*Discourses of Brigham Young*, blz. 210.)

Kinderen, het is nu even noodzakelijk als toen dat jongens en meisjes zelf bepaalde dingen leren

maken. Onze jeugd is de tijd om ons de vaardigheden eigen te maken die we nodig zullen hebben wanneer we wat ouder zijn. Jongens en meisjes, jullie moeten in deze tijd ook leren koken, naaien en bouwen. Onder het leren kun je samen pret hebben en tegelijkertijd kun je thuis een handje helpen!

President Spencer W. Kimball, onze profeet, heeft aangegeven hoe wij onszelf en anderen nog meer kunnen helpen. Hij heeft gevraagd of elk gezin van de kerk een voorraad levensmiddelen en kleding voor een heel jaar wilde opslaan. Hij heeft ook elk gezin aangeraden zelf iets in de tuin te gaan verbouwen. Een gezin in Virginia met acht kleine kinderen had een grote tuin, waarin ieder kind zijn eigen rij groenteplanten moest verzorgen.

Terwijl ze leerden hoe ze hun eigen stukje moestuin moesten onderhouden, was het hele gezin ermee gebaat.

In een ander gezin waren twee jongens belast met het bijhouden van een lijst van alle door dat gezin opgeslagen levensmiddelen. Ze hadden ook de belangrijke taak opgekregen, hun levensmiddelenvoorraad regelmatig te controleren, waarbij ze hun ouders ervan in kennis moesten stellen wanneer bepaalde artikelen moesten worden aangevuld of vervangen.

Of je nu een tuin verzorgt, een lijst van opgeslagen levensbehoeften bijhoudt, kleren naait, eten kookt, iets bouwt of een andere nuttige bijdrage levert volgens je eigen bekwaamheden, hoe meer je kunt en

doet, des te meer kun je je ouders en verdere familieleden daarmee van dienst zijn. Wat een boeiende bezigheid is het bovendien, als je, terwijl je opgroeit, allerlei nieuwe vaardigheden aanleert, die je later te pas zullen komen en waardoor je een goede vader of moeder kunt zijn, als je eenmaal zelf een gezin hebt!

Dit zijn slechts een paar wenken voor de wijze waarop onze jongelui kunnen meedoen aan de uitvoering van het programma van de kerkelijke welzijnzorg. Je zult veel blijdschap en voldoening vinden in het leren helpen van je ouders, buren,

vrienden en kennissen door eigenhandig dienstbetoon.

Dan zal onze hemelse Vader jullie zegenen voor je ijverige en trouwe hulpvaardigheid. In de Leer en Verbonden lezen we: „Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Gij zijt kleine kinderen, en gij hebt nog niet begrepen welke grote zegeningen de Vader in Zijn handen houdt, en voor u heeft bereid; . . . niettemin, . . . Het koninkrijk is het uwe, en de zegeningen er van zijn de uwe, en de rijkdommen der eeuwigheid zijn de uwe . . . Doet daarom de dingen, die Ik u heb geboden . . .” (Zie LV 78:17—18 en 20.)

PUNTENPUZZEL

door Carol Conner

Apostel geprezen voor dienstbetoon

Ouderling Delbert Leon Stapley, die achtentwintig jaar lid was van de Raad der Twaalf, stierf op 19 augustus j.l. tijdens een wandeling in de buurt van zijn woning. Hij was eenentachtig jaar. Door paramedici werd hij snel naar het Medisch Centrum van de Universiteit van Utah gebracht.

Om 12.10 uur werd bekendgemaakt dat hij was gestorven aan een hartaanval.

De rouwdienst werd op 22 augustus 's middags in het Tabernakel te Salt Lake City gehouden. Het Eerste Presidium sprak en president Ezra Taft Benson en ouderling Mark E. Petersen van de Raad der Twaalf spraken het openings- en het slotgebed uit. Het Tabernakelkoor heeft verscheidene nummers gezongen, ook de ontroerende lofzang "Our God is a God of love". De tekst van deze lofzang werd door ouderling Stapley geschreven.

Bij de rouwdienst waren buiten het Eerste Presidium, zijn vrouw Ethel en familieleden, alle niet met opdrachten voor de kerk elders zijnde algemene autoriteiten aanwezig.

In een verklaring van het Eerste Presidium werd de apostel geprezen voor de jaren die hij voor de kerk had gewerkt. Er werd verklaard:

„Zijn leven is rijk geweest aan ijverig, doelbewust en getrouw dienstbetoon aan God en aan zijn medemensen. Zijn nalatenschap aan zijn familie, aan de kerk, en aan de wereld, is het plechtige getuigenis dat er een ware Herder is, een Verlosser voor de ge-

hele mensheid - onze Heer Jezus Christus. Het leven van Delbert L. Stapley getuigd van die eeuwige waarheid. Er werd medeleven met de familie Stapley betuigd en de verklaring vervolgde met de woorden: „De jeugd van deze wereld had geen grotere voorvechter dan deze robuuste maar tedere man”.

De verklaring eindigde met de woorden: „Hij onderwees de eeuwige beginselen die het leven van alle mensen kunnen verrijken met vrijheid en gerechtigheid, eer en deugd, met onkreukbaarheid en liefde in woord en daad. De Raad der Twaalf traden op als dragers. De dienst werd uitgezonden naar plaatsen in Arizona, waar ouderling Stapley werd geboren en jarenlang woonde.

President Spencer W. Kimball leidde de dienst en was de laatste spreker. „Ik heb broeder Stapley lang en goed gekend,” zei hij. „Ik heb gezien hoe zijn gezinsleden opgroeiden en een zeer belangrijk deel van zijn leven waren.” Hij zei dat hij en apostel Stapley veel samen hadden gereisd. „Het was een vreugde ouderling Stapley te kennen mede door zijn grote geloof, zijn ijver voor en zijn toewijding aan de zaak des Heren.” President Kimball citeerde daarna gedeelten uit de toespraak van de profeet Joseph Smith ter gelegenheid van de begrafenis van King Follett. Hij verwees naar die toespraak en naar opmerkingen die door president Joseph F. Smith over het leven hierna waren gemaakt. Hij zei:

„Ouderling Stapley heeft achtentwintig jaar getrouw en goed gediend, en nu is deze fase van zijn leven afgesloten, maar hij zal elke dag meer leren - dit is geen tijd van uitrusten, dit is voor hem een tijd van werken, en hij zal blij zijn om met allen die

hem zijn voorgedaan samen te kunnen werken. Hij zal vooruitgaan en zich ontwikkelen tot een nieuwe hoogte en een nieuwe waardering. „Ik getuig vandaag tot u dat het evangelie Goddelijk is. Wat Joseph Smith, Joseph F. Smith en de andere profeten ons gaven is van God en door God geïnspireerd.”

President N. Eldon Tanner vertelde hoezeer ouderling Stapley zich aan zijn plicht had gewijd. Toen hij achttien jaar was werd ouderling Stapley door een bekende club van de baseballbond uitgenodigd om voor hen te spelen. Het aanbod werd ten gunste van een zending gewijzigd. President Tanner merkte op dat dit een beslissing was die zijn leven typeerde.

„Hij zal zeer gemist worden. Ik heb nauw contact gehad met ouderling Stapley. Ik heb hem zeer lief. Hij was zo volledig in zijn gezin geïnteresseerd - zijn kinderen en kleinkinderen en zo verheugd over hun prestaties,” zei president Tanner. „Hij was tijdens haar ziekte die lange tijd heeft geduurd, zeer bezorgd voor zijn vrouw Ethel.”

President Tanner las een stukje voor uit een toespraak van ouderling Stapley, het bevatte de waarschuwing:

„Het is duidelijk dat wij ons leven of hier in orde brengen of de prijs voor een ongedisciplineerd leven in de volgende wereld moeten betalen.”

President Romney las gedeelten uit zijn dagboek voor over de omgang en samenwerking die hij met ouderling Stapley had. Hij zei dat toen ouderling Stapley president van de ring Phoenix was, de ring waarschijnlijk het hoogste opkomstpercentage van alle ringconferenties had die hij tot dan toe had gezien. Beiden wer-

den ongeveer te zelfder tijd geroepen in de Raad der Twaalf. Hij zei:

„Eenentwintig jaar hebben wij in de vergaderingen van de Raad der Twaalf naast elkaar gezeten”.

President Romney herinnerde eraan dat hij en ouderling Stapley als burensamen wandelden toen laatstgenoemde opknapte na enkele hartaanvallen. „Hij is wel heengegaan, maar niet vergeten. En hij is naar een glorierijke beloning gegaan. Dit is slechts een tijdelijke scheiding”.

Ouderling Stapley werd op 11 december 1896 in Mesa, Arizona, geboren. Hij was de tweede van de negen kinderen van Orley Seymour en Polly May Hunsaker Stapley.

Zijn vader was in 1882 als jongen van tien naar Mesa gegaan, precies vier jaar nadat de stad was gesticht. Toen ouderling Stapley geboren werd, had zijn vader een boerderij met ruim zestien hectare land. Later werd de bron van levensonderhoud voor het gezin Stapley een ijzerwareenzaak, de O.S. Stapley Company.

De vroegste herinneringen van ouderling Stapley aan zijn vader gaan terug tot de tijd dat hij drie jaar was. Zijn vader keerde toen terug van twee jaar zending in de zuidelijke staten. De jongen leerde reeds jong te werken. Hij hielp op de boerderij en in de familiezaak.

Later herinnerde hij zich dat hij in het magazijn begon. „Ik laadde de vrachtwagens uit en werd later naar de verkoopafdeling van de zaak gepromoveerd.”

Hij behaalde in 1915 zijn diploma aan de Mesa High School en werd kort daarna geroepen om onder president Charles A. Callis in de zending Southern States te werken. President Callis werd later lid van de Raad der

Twaalf. Ouderling Stapley dacht nadien met genegenheid terug aan president Callis. Tijdens zijn zending was ouderling Stapley een jaar president van de Kentucky-conferentie.

Twee jaar nadat hij van zijn zending terugkeerde, op 14 januari 1918 in de tempel te Salt Lake City, trouwde hij met zijn jeugdliefde, Ethel Burdett Davis.

Een poosje later sloot hij zich aan bij het United States Marine Corps. Hij verliet zijn bruid acht maanden, om tot het einde van de Eerste wereldoorlog op Mare Island in Californië als rekrut te dienen.

Toen hij uit de marine terugkwam nam hij zijn taken in de kerk weer op zich en diende hij in de ring-OOV. Hij werd hopman en super-intendent van de ring-JMOOV.

Ouderling Stapley werkte jarenlang met de padvinderij. Hij kreeg in 1957 de hoogste regionale onderscheiding, de „Silver Antelope” en hij kreeg in 1961 de „Silver Buffalo”, de hoogste onderscheiding van de nationale padvinderraad. Hij ontving in 1971 een onderscheiding voor 50 jaar lidmaatschap.

Hij was ook actief in de burgermaatschappij. Hij heeft twee termijnen zitting gehad in de gemeenteraad van de stad Mesa - van 1921 tot 1924. Hij was ook lid van het Central Arizona Project Executive Committee, een lichaam dat tot taak had voor Arizona water te winnen uit de rivier de Colorado.

Hij werd in 1926 gesteund als lid van de hoge raad van de ring Maricopa. Toen de hoofdzetel van de familiezaak van Mesa naar Phoenix verhuisde, ging ouderling Stapley met de zaak mee. Hij behield zijn taak in de ring tot 1938, toen de ring Phoenix in

het leven werd geroepen. Hij werd als eerste raadgever van president John Price geroepen en hij diende tien jaar in dat ambt.

Toen hij raadgever was, was hij tevens in de regio Arizona voorzitter van de welzijnszorg.

Hij werd 5 december 1957 als ring-president van de ring Phoenix geroepen. Drie jaar later bezocht hij in Salt Lake City de conferentie en toen werd hij geroepen in de Raad der Twaalf.

Hij sprak in 1974 over deze gebeurtenis in een interview voor Church News: „Ik kreeg heel sterk het gevoel dat ik zou worden geroepen om de vacature in de Raad der Twaalf te vullen . . .

Ik schaamde me ervoor dat die gedachte bij mij opkwam. Daar ik er niets van begreep, begon ik ervoor te zorgen dat ik geen van de algemene autoriteiten zou tegenkomen . . .

Toen ik in hotel Utah uit de lift stapte, liep ik tegen president George Albert Smith aan.”

Ouderling Stapley vertelde vervolgens dat president Smith hem ter plekke, in de hal van Hotel Utah, voor deze taak riep.

„Het was een moment dat ik me erg nederig voelde”.

Als lid van de Raad der Twaalf heeft hij verschillende opdrachten gehad. In die tijd waren er 180 ringen in de kerk.

Ouderling Stapley laat zijn vrouw, Ethel Burdette Davis Stapley en hun drie kinderen, twee broers, twee zusters, acht kleinkinderen en 17 achterkleinkinderen achter.

Ouderling Stapley werd in het familiegraf op de begraafplaats van Mesa begraven, na een dienst op 24 augustus, die door ouderling Mark E. Petersen van de Raad der Twaalf werd geleid.

Ge- felicitiseerd

Langs deze weg wil ik de leden in Nederland feliciteren met de vooruitgang die zij dit jaar gemaakt hebben door het organiseren van nieuwe ringen. Hoewel ik vier jaar geleden in Apeldoorn 'n uitdaging gegeven had aan de leden in het distrikt Apeldoorn om zich binnen een jaar voor te bereiden op een ring, is het in drie jaar niet zover gekomen. Wij hebben daar wel aan gewerkt, maar misschien was ik een beetje ongeduldig en ook verlangend om dat te zien gebeuren tijdens mijn zending.

Pres. Limburg heeft, samen met alle leiders in Nederland, dit tot stand gebracht. Ook hebben zij het plan om zo spoedig mogelijk een derde ring te organiseren. Ik herinner mij nog de woorden van Pres. Kimball toen hij in augustus 1975 te Amsterdam zei: „Wij willen in Nederland meer ringen, ja, veertig ringen. Willen jullie een tempel in Nederland? Dat hangt van het ledental af. Als je honderdduizend leden hebt, dan zal er in Nederland een tempel komen”. De sleutel voor de vooruitgang van van de kerk in Nederland ligt bij de leden. Als zij de geboden onderhouden en het voorbeeld geven vestigt dat de aandacht van anderen op de Kerk en de beginselen die zij leert. De Heer heeft de volgende vermaning aan zijn discipelen gegeven:

„Gij zijt het licht der wereld. Een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Ook steekt men geen lamp aan zet haar onder de koornmaat, maar op de standaard en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien, en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.” Matteüs 5:14-16 Dus wordt er van ieder lid verwacht dat hij zijn licht zal laten schijnen voor zijn medemensen opdat zij hun goede voorbeelden en werken mogen zien.

Zuster Kooyman en ik zijn dankbaar voor onze ervaringen in Nederland. Wij bidden dagelijks voor de leden en zendelingen. Wij weten hoe moeilijk het soms was om onderzoekers te vinden. Pres. Dijkwel zei op een keer, toen wij het over zendingswerk hadden: „De mensen hebben het te goed. Zij hebben de Heer niet nodig”. Het is te hopen dat wij de uitdaging aannemen, door steeds het licht van het evangelie te laten zien aan een ieder. Ze moeten weten dat er een herstelling heeft plaatsgevonden en dat de Heer ook nu door een profeet aan zijn kinderen meer kennis en licht geeft om zich voor te bereiden op de moeilijkheden die ons te wachten staan.

Het werk in Nederland zal voortgaan! De kerk zal toenemen in ledental. De Heer zal zijn zegeningen uitstorten op de leden, die zijn geboden onderhouden.

Ik geef U mijn getuigenis dat God leeft. Jezus is onze Verlosser, en Joseph Smith was een waar profeet die het Boek van Mormon door inspiratie vertaald heeft. Pres. Spencer W. Kimball is ook een profeet. In de naam van Jezus Christus. Amen.

Pres. Neil W. Kooyman

na zijn bekering een baby gezegend werd, zat hij altijd zachtjes te huilen, omdat hij niet eens naar de kerk was gegaan toen zijn eigen kinderen gezegend waren. Hij had het priesterschap dat hij droeg destijds dan ook nooit kunnen uitoefenen door zelf die verordeningen te bedienen. Hij was echter ook veel milder geworden; hij werd heel nederig en had een grote innerlijke vrede gevonden.”

„Voorheen had ik een hekel aan mezelf wegens de slechte gewoonten die ik had. Ik wist dat ik mijn eigen geestelijke ontplooiing en die van mijn man in de weg stond. Toen heb ik ze een voor een overwonnen tijdens onze voorbereiding op een bezoek aan de tempel. Ik heb nu het gevoel dat ik een nieuw mens geworden ben. Ik weet nu ook dat mijn leven voor onze hemelse Vader aanneemlijk is. 't Is het wonderbaarlijkste gevoel dat ik ooit heb gehad.”

De uiteindelijk aan de verzegeling verbonden zegen krijgen wij in dit leven nog niet te zien. Onlangs vertelde een zuster, die Sharon heet, op een Vasten-

zondag iets over haar zoontje Paul, die vlak bij huis in een sloot verdronken was. Sharon vertelde hoe zij en Max, haar man, van verdriet de wanhoop nabij waren geweest. Ze waren jarenlang kinderloos gebleven. Ze hadden Paul pas na verscheidene miskramen en veel bidden gekregen. Van meet af aan hadden ze gevoeld dat er in hun zoontje een liefdevolle, schrandere geest en een sterke, gehoorzame persoonlijkheid huisden. Ze waren ten eerste op zijn aanwezigheid in hun gezin gesteld geweest. Pauls dood had hen dan ook zwaar getroffen.

Drie weken na dit diep-tragische gebeuren stond Sharon voor de leden van haar wijk en vertelde hun hoe ze op die beproeving had gereageerd. Haar ogen waren droog, maar zij die haar van nabij kenden, wisten dat ze inwendig hilde.

„Broeders en zusters, ik wil u allen graag danken voor de hulp en steun die u ons in de afgelopen weken geboden hebt. We hebben het heel moeilijk gehad...” Ze zweeg even en staarde met omfloerste blik naar de lessenaar. Toen ze weer begon te spreken, stakte haar stem haar in de keel en ze moest tegen haar tranen vechten om haar stem helder te laten klinken. „Toch wil ik graag zeggen dat ik meer dan ooit tevoren weet dat onze Vader in de hemel mij liefheeft. Het is voor ons een bijzonder grote troost te weten dat onze kleine Paul nu al het doel heeft bereikt waar Max en ik ons hele leven al naar streeven. Troost put ik ook uit de wetenschap dat wij krachtens het heilige priesterschap als leden van één gezin aan elkaar verzegeld zijn. Als dat niet was gebeurd, zou dit alles onmogelijk te dragen zijn geweest. Ik weet nu evenwel dat we weer verenigd zullen worden, als wij ons dit waardig betonen.”

De lijst van vereisten is niet lang, maar ze lijken wel eens ontzaglijk zwaar in het oog van hen die nooit echt hebben ingezien dat er toch aan zekere voorwaarden moet worden voldaan. Om naar de tempel te mogen, moet men zedelijk rein wezen, zijn leiders loyaal steun verlenen, een volledige tiende betalen, eerlijk zijn in de omgang met zijn medemensen, zich aan het woord van wijsheid houden, de sabbat heiligen, zijn vergaderingen trouw bijwonen en ernaar streven de regels van de kerk op te volgen en in overeenstemming met haar leerstellingen te leven.

Ik heb een vraag...

Vragen van algemeen evangeliebelang worden beantwoord als een leidraad, maar mogen niet beschouwd worden als officiële verklaringen ten aanzien van het beleid van de kerk

Waarom is het van belang dat wij aan het slot van gebeden en toespraken hardop „amen” zeggen?

Robert F. Clyde

president van de ring Heber Utah East

Het gebruik van het woord „amen” stamt van duizenden jaren her. In feite heeft het als passende afsluiting van zowel preken als gebeden dienst gedaan in elke periode dat de kerk op aarde gevestigd was.

Zo besloot David in het Oude Testament Ps. 106 met deze woorden: „Geloofd zij de Here, de God Israëls, van eeuwigheid tot eeuwigheid, en al het volk zegge: Amen, Hallelujah!”

Bij monde van Mozes uitspraak doende ten aanzien van het gebruik van beelden in de eredienst, heeft de Heer gezegd: „Vervloekt is de man, die een gesneden of gegoten beeld maakt, een gruwel voor de Here, het maaksel der handen van een werkman, en dit in het verborgene opstelt. En het gehele volk zal antwoorden: Amen.” (Deut. 27:15.) Ook in het midden des tijds heeft de Heiland Zelf het hogepriesterlijk gebed met „amen” besloten, en Paulus heeft

dit eveneens aan de Corinthiërs onderwezen. (1 Cor. 14:16.)

Voorts heeft ouderling Bruce R. McConkie van de Raad der Twaalf opgemerkt: „In de Bijbel is deze term in ongeveer een twintigtal gevallen te vinden, bijna tweemaal zo vaak in het Boek van Mormon, en vrijwel elke in de Leer en Verbonden voorkomende openbaring wordt ermee besloten.” (*Mormon Doctrine*, uitgave Bookcraft 1966, blz. 32.)

De tegenwoordig presiderende Broederen hebben ons het volgende advies gegeven: „In onze kerkelijke gemeenten blijkt een duidelijk merkbare achteruitgang te zijn ontstaan in het hoorbaar uitspreken van het woord „amen” aan het slot van gebeden en toespraken. Alle kerkleden behoren dan duidelijk hun „amen” te laten horen als bijvalsbetuiging en bij wijze van instemming met het zo even gezegde. Wij dienen er dan ook nogmaals op te wijzen dat iedereen in al onze kerkelijke vergaderingen en samenkomsten met dit „amen” instemt.” (*Priesterschapsbulletin* van okt. 1973, 93 jaargang, no. 4, blz. 4.)

Bij alle voorschriften en adviezen om onze gebeden en toespraken steeds met een „amen” te beëindigen, behoren wij opnieuw te ontdekken welke bedoelingen achter deze gewoonte schuilgaan. Men is veelal van mening dat men door „amen” te zeggen alleen maar te kennen geeft het ermee eens te zijn door zonder meer de uitdrukking „zo zij het” te bezigen, maar eigenlijk betekent dit „beamen” toch nog heel wat meer dan dat.

In de grond van de zaak zijn Gods heiligen een volk dat verbintenissen met

Hem aangaat. Zo sluiten wij een verbond bij onze doop, evenals bij deelname aan het avondmaal, het ontvangen van het priesterschap, het verkrijgen van een zgn. endowment en de verzegeling van ons eeuwig huwelijksverbond. Als een kerkelijke gemeente dus gezamenlijk het woord „amen” uitsprekt, is dat een vorm van verbondssluiting, waarbij wij niet alleen hoorbaar onze instemming betuigen met hetgeen er is gezegd, maar tevens beloven ons aan de ons in de kerk onderwezen beginselen te zullen houden.

Als wij naar een gebed of toespraak luisteren in het besef dat er een zekere verplichting op ons rust om onze instemming daarmee mondeling te bekrachtigen, bereiken we daarmee verschillende doeleinden.

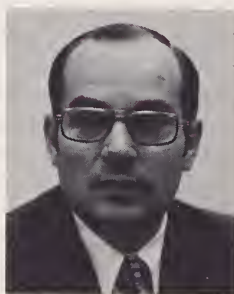
Ten eerste zullen wij ons beter concentreren op wat er gezegd wordt, en bij het horen van toespelingen op reeds eerder geleerde beginselen en gesloten verbonden, zullen wij ons daar met een grotere toewijding onzerzijds op toelleggen. De bij onze doop aangegane verbintenissen, beloften die wij tijdens interviews met leidinggevende priesterschapsdragers hebben gedaan en in de tempel op ons genomen geloften zullen wij dan in ons hart vernieuwen, terwijl wij met verdubbelde krachtsinspanning naar een rechtchapen levenswijze zullen streven.

Ten tweede worden wij hierdoor in staat gesteld onze gelofte van gehoorzaamheid vaker af te leggen. God heeft immers gezegd: „Gehoorzamen is beter dan slachtoffers, luisteren beter dan het vette der rammen.” (1 Sam. 15:22.)

Ten derde bevordert ons gezamenlijke „amen” onze onderlinge eensgezindheid en een innige verbondenheid met andere gemeenteleden, en het geestelijk leven van onze mensen zal hierdoor worden verdiept. „Amen” zeggen is dus het

opvolgen van de raadgevingen van onze geïnspireerde leiders om redenen die door God blijbaar voldoende belangrijk worden geacht en die derhalve voor ons bindend zijn. In een dergelijk geval beoogt de Heer altijd verhoging van ons eigen levensgeluk.

Onlangs is ons tot nu toe enige kind overleden. Wel weten wij dat hij voor eeuwig tot ons gezin behoort, maar we vragen ons toch af, hoe wij hem in ons aardse gezinsleven kunnen opnemen als er andere kinderen uit ons huwelijk geboren worden.

Marvin R. VanDam
raadgever in de twintigste wijk
van de ring Salt Lake Olympus

Het in gezinsverband gedenken van onze kleine Patrick is begonnen toen ik op een mooie augustusdag in 1972 zijn grafwijding verrichtte. Hij was in Abington (Pennsylvania) geboren, maar wegens een complicatie bij zijn geboorte heeft hij maar zes dagen geleefd. Wij woonden daar dichtbij een mooi kerkhofje, maar besloten hem liever te begraven op een plekje in de nabijheid van onze toekomstige woonplaats, of

althans ergens waar wij zijn graf gemakkelijk zouden kunnen bezoeken, zolang wij ons er nog niet hadden kunnen vestigen. In verband met overplaatsingen zouden wij immers jarenlang dikwijls moeten verhuizen. We hebben die rouwdienst dus in Utah gehouden, waar wij waren opgegroeid en waar onze ouders woonden. Wij hebben Patrick daar dan ook begraven. Sindsdien zijn wij in verband met aanstellingen tweemaal naar verschillende Europese landen verhuisd, waarna we weer naar Utah zijn teruggekeerd. We zijn dankbaar dat besluit destijds te hebben genomen.

Bij mijn wijdingsgebed aan het grafje, heb ik vurig gesmeekt dat wij zo mochten leven dat wij waardig bevonden zouden worden ons eenmaal als gezin weer met Patrick te mogen verenigen in het volmaakte oord waarin hij zich thans bevindt. Nu, zes jaar later, bidden we nog vaak om diezelfde zegening, en het is voor ons hele gezin beslist een veelzeggende bemoediging en aansporing om dat doel na te streven.

Wij bidden niet alleen dat wij eenmaal dat bepaalde zoontje en broertje mogen ontmoeten en met hem herenigd worden, maar menen bovendien voor zijn huidig welzijn te mogen bidden. Toch weten wij dat met hem alles in orde is, daar de Heer heeft beloofd dat kleine kinderen die in hun prille jeugd sterven geestelijk volkomen gezond zijn, en dus waardig om in zijn koninkrijk te worden opgenomen.

Aangezien wij nu zo gelukkig zijn te wonen in de nabijheid van het kerkhof waar Patrick begraven ligt, hebben we de gewoonte opgevat daar van tijd ons gezinsgebed te gaan houden. Soms zegt een van onze kinderen opeens: „Mogen we misschien even langs Patricks grafje gaan om er te bidden?” Steeds wanneer wij daarheen gaan, krijgen we daardoor

de gelegenheid om het met de kinderen even over gewichtige, gewijde en eeuwige zaken te hebben.

Daar wij van mening zijn dat Patrick evenzeer tot ons gezin behoort als elk op aarde levend mensenkind, geloven wij dat het zin heeft zijn verjaardag te gedenken en zelfs om die te vieren met de verdeling van een speciaal ter ere van hem gebakken verjaardagstaart. Onze kinderen zo te doen inzien dat wij ouders er volledig van uitgaan dat het bestaan van Patrick een werkelijkheid is, dat wij geloven dat zijn lichaampje eens zal worden opgewekt en dat wij tot in eeuwigheid weer als gezin herenigd zullen worden, is een voordeel dat wij niet graag zouden willen missen als ouders.

Aangezien vier van onze kinderen na het overlijden van Patrick geboren zijn, bewaren wij vol dankbaarheid het in wit leer ingebonden gedenkboek dat wij hebben samengesteld tot zijn nagedachtenis. Hierin hebben wij zijn papieren ondergebracht als geboortebewijs en overlijdensakte, in het ziekenhuis en tijdens de rouwdienst en de begrafenis gemaakte foto's, in verband met hem gevoerde correspondentie en andere kleine, maar kostbare souvenirs. Door de kinderen af en toe dit gedenkboek te laten doorkijken, blijft Patrick als een werkelijkheid voortleven voor hen die hem gekend hebben en komt hij tot leven voor de kinderen die hem hier nooit zelf hebben gezien.

Sandy, mijn vrouw, en ik zijn zeer dankbaar voor het feit dat de Heer ons heeft vergund dat geboorte en dood van dit kleine jongetje voor ons een van de schoonste geestelijke ervaringen geworden is die wij sinds onze trouwdag hebben mogen beleven. De Heer heeft het kortstondig bestaan en zelfs het sterven van Patrick tot iets moois voor ons gemaakt. Wij koesteren dan ook niet

alleen dierbare herinneringen aan Patrick zelf, maar ook aan die paar bijzondere, geheiligde dagen van ons saamenzijn. Destijds bestudeerden wij zo grondig mogelijk wat de kerk ons leert en wat er in de Schriften staat aangaande kinderen die in hun vroege kindsheid sterven. Wij zijn zowel als ouders als in onze familiekring onuitsprekelijk dankbaar voor die beloften en voor de toekomstverwachtingen die erin besloten ligt. Ik moet erbij zeggen dat wij in ons gezin weliswaar niet voortdurend aan Patrick denken en over hem praten, maar wij doen toch een bewuste poging om hem niet te vergeten, en evenmin de speciale opdracht en belofte die hij ons gezin heeft nagelaten.

„Ik ben geroepen de functie van ZHV-presidente in onze gemeente op mij te nemen en weet nu niet wat ik moet doen. Ik ben geen type voor zo'n leidinggevende positie.”

Eugenia T. Herlin
ZHV-presidente
van de ring Boston (Massachusetts)

Het is mij altijd voorgekomen dat de Heer tenminste twee hoofdredenen moet hebben waarom Hij ons tot bepaalde posities roept. De ene is natuurlijk dat wij anderen moeten dienen,

onderwijzen en hun geestelijke groei bevorderen moeten. De andere is dat wij hierdoor tot grotere zelfontplooiing moeten komen. Als wij geroepen worden als leidinggevende figuren op te treden, mogen wij ervan verzekerd zijn dat de Heer de nodige bekwaamheid in ons tot ontwikkeling zal brengen, als wij maar bereid zijn ons ervoor in te zetten. Het vergt van ons ook heel wat inspanning, vooral bij het ons leren instellen op een dergelijke functie.

Al direct doet zich de dringende behoefte aan informatie gelden. Elke vrouw die iets afweet van de talrijke verschillende aspecten van het ZHV-werk zal begrijpelijkerwijze huiverig zijn voor haar roeping als presidente van die vereniging. Dan moet ze immers van het ene ogenblik op het andere doorgaan voor een autoriteit op het gebied van heel dat ingewikkelde programma, maar hoe?

Ten eerste beschikt men vanaf het begin over een grondige, veelomvattende bron van informatie in de vorm van het handboek, dat biddend dient te worden gelezen, herlezen, onderzocht en zo nodig van onderstrepingen voorzien. Dit boek bevat de verzamelde openbaringen, voorschriften, ondervindingen, uitspraken en raadgevingen voor het werk van de ZHV, terwijl het programma daarvan er nauwkeurig in is omschreven. Het verstand van de nieuwe presidente, die de bepalingen daarvan een voor een doorleest, zal dan door de Geest worden verlicht.

Nadat ze het handboek dus heeft doorgelezen en om de leiding van de Heer gebeden heeft, zal zij er goed aan doen een en ander met de aftredende ZHV-presidente door te nemen om vast te stellen waar op dat moment de sterke en de zwakke punten liggen. Daarbij zal ze bovendien de tot haar nieuwe functie behorende verslagboeken en

verdere documentatiematerialen in ontvangst kunnen nemen.

Over elke afzonderlijke zuster die ze van dienst moet zijn zal de ZHV-presidente een grote hoeveelheid inlichtingen nodig hebben, bijv.: Is ze actief of inactief? Is ze gehuwd of ongehuwd, heeft ze haar bezigheden thuis of werkt ze buitenshuis? Waar woont ze? Wat voor talenten heeft ze en hoeveel ervaring heeft ze al in de kerk opgedaan? Als het presidium biddend bijeenkomt voor het kiezen van de overige ambtenaressen en leraressen der vereniging, zal men er baat bij vinden alle aan iedere afzonderlijke functie verbonden taken eerst uitvoerig de revue te laten passeren om ze vervolgens aan de bekwaamheden aan elke daarvoor in aanmerking komende zuster te toetsen. Bij hun roeping dient de bisschop deze zusters dan een duidelijk overzicht te geven van de haar op te dragen verantwoordelijkheden en de vergaderingen waarin haar aanwezigheid verwacht wordt, opdat er geen misverstanden kunnen ontstaan en de bisschop nog eens nadrukkelijk onder haar aandacht kan brengen hoe belangrijk het volgen van de beschikbare opleidingscursussen voor toekomstige leidsters van de ZHV is. Deze gegevens heeft hij doorgaans niet bij de hand, tenzij deze hem in schriftelijke vorm worden verschaft door de ZHV-presidente of de met de opleiding belaste raadgeefster. Hij kan die gegevens dan samen met de te roepen zuster doornemen en ze haar vervolgens ter hand stellen. Een duidelijke uiteenzetting van hetgeen er van iemand wordt verwacht is de beste waarborg voor toegewijde dienstverlening. Bij de roeping van huisbezoeksters moet bij het uitstippelen van haar toekomstige taak even zorgvuldig te werk worden gegaan. Nauwkeurig voorbereide driemaandelijkske interviews met de huisbezoeksters vormen een bron

van geestelijke zorg en groei voor henzelf en de leden van het presidium, terwijl ze tevens bijdragen tot het verzekeren van voortdurende waakzaamheid voor het welzijn van alle afzonderlijke zusters.

Broeder Bryant W. Rossiter, onze regionale vertegenwoordiger, heeft ons in deze een paar uitstekende wenken gegeven en ons met name voor leidinggevende geldende ideeën aan de hand gedaan. Hij zegt n.l.: (1) Een geslaagd leider is iemand die de mensen waarover hij de leiding heeft in staat stelt succes te behalen. (2) Bij alle opdrachten dient duidelijk een bepaalde tijd te worden aangegeven waarin deze moeten worden uitgevoerd. (3) Er wordt een datum vastgesteld voor het uitbrengen van verslag over de resultaten en de voltooiing van een opdracht. Dit moet bij verlening van die opdracht schriftelijk worden vastgelegd, en het rapport wordt vervolgens te bestemder tijd opgevraagd, als de taak moet zijn volbracht.

Vaste regels, weldoordacht opgesteld en zorgvuldig opgevolgd vormen de opzet van het vervullen van een leidinggevende taak. Dit betekent dat er volgens bepaalde grondbeginselen te werk wordt gegaan, waarbij langdurige bespreking en besluitvorming onnodig zijn, zodat de verschillende bestuurstaken doeltreffend afgehandeld kunnen worden door ze onder de leden van het presidium der vereniging te verdelen, die ieder voor zich moeten weten waar ze toezicht op te houden en verslag over uit te brengen hebben, hetgeen bovendien wil zeggen dat voor alle te houden vergaderingen de hoofdpunten van de agenda vooraf moeten worden aangegeven.

In bepaalde regio's van de kerk staat men voor ongewoon grote problemen. Zo beslaat bijv. in de ring Boston

(Massachusetts) elke wijk en gemeente, op een enkele uitzondering na, een gebied dat even groot of nog groter is dan de hele Salt Lake Vallei (die ca. 24 km breed en 32 km lang is). Daar wonen de zusters over wel 30 stedelijke en plattelandsgemeenten verspreid, in kleine groepjes bijeen of afzonderlijk. Als hulpmiddel bevelen wij in zo'n geval aan de desbetreffende wijk of gemeente gedetailleerd in kaart te brengen, waarbij de woonplaats van alle zusters duidelijk moet worden aangegeven.

Het ledental van de kerk breidt zich zo snel uit en is over het algemeen zo veranderlijk dat er voortdurend dringend behoefte bestaat aan het regelmatig efficiënt bijwerken van ledenregisters en het geregeld verstrekken van de nodige opdrachten voor het bezoeken der diverse districten.

Voor het leven van een ZHV-lid kan gebruikmaking van die gegevens het verschil betekenen tussen kerkelijke activiteit en geestelijke groei, of vergeten worden en verloren gaan. Het voortdurend uitzien naar en verwelkomen van nieuwe leden van haar vereniging in het kader van het zendingswerk vormt een prettig en uiterst belangrijk onderdeel van de taak van een ZHV-leidster en moet als zodanig worden opgevat.

In het voorgaande hebben wij een overzicht gegeven van de wezenlijke opbouw van het bestuursapparaat en uiteengezet hoe dit lichaam georganiseerd en voor zijn taak berekend moet zijn, gereed voor het ontvangen van de „levensadem” (zie Gen. 2:7). Hoe de Heer dat lichaam leven inblaast, kan misschien

het best geïllustreerd worden door het relaas van een onlangs door mij ontvangen telefoontje.

Op zekere morgen werd ik nl. in alle vroegte opgebeld door de betrekkelijk nieuwe ZHV-presidente van een wijk, die opgewonden, verheugd en ten diepste ontroerd was naar aanleiding van een de vorige avond gehouden speciale vergadering voor de leerkrachten en ambtenaressen van haar vereniging, die bijeengekomen waren na enige tijd te hebben gevestigd. Nederig hadden ze gebeden dat hun streven door de Geest gezegend zou mogen worden. Daarop had een der zusters verteld hoe ze tot kerkelijke activiteit was gebracht via de ZHV en het werk van de huisbezoeksters, en hoeveel liefde en toewijding men haar bewezen had. Een andere zuster gewaagde van de grote zegeningen die voortvloeien uit het biddend bestuderen van de Schriften en het geven van onderricht daaruit. Weer een ander maakte melding van de invloed die uitging van de grote, liefderijke zusterlijke verbondenheid die in de ZHV heerste; nog een ander sprak over de wezenlijke inhoud en betekenis van een getuigenis en kennis omtrent de goddelijkheid van Jezus Christus en zijn evangelie. Ook hadden zij elkaar opgebouwd met muziek en zang, en met het uitwisselen van hun persoonlijke getuigenissen, zodat deze zusters zich sterk door de Geest des Heren tezamenverbonden hadden gevoeld, waardoor er vrede en blijdschap in hun midden heerste. Stellig zal die hele wijk gezegend worden door de liefhebbende, vreugdevolle geest die al deze vrouwen bezielt.

JOHN TAYLOR

Een in ballingschap geschreven brief

De derde president van de kerk John Taylor werd op 1 november 1808 te Milnthorpe in het Engelse district West-Moreland County geboren. Als intieme metgezel van Joseph Smith werd hij in de gevangenis van Carthage ten tijde van de martelaarsdood van de Profeet gewond. Na zijn genezing heeft John Taylor het evangelie uitgedragen naar diverse windstreken. Zo is hij op zending geweest in de oostelijke Verenigde Staten en verder in Engeland, Frankrijk en Duitsland. Het Boek van Mormon werd grotendeels door zijn toedoen in het Frans en Duits vertaald. Op 19 december 1838 werd hij door Brigham Young en Heber C. Kimball tot apostel geordend. Op 6 oktober 1877 werd hij als president van het Quorum der Twaalf Apostelen gesteund en op 10 oktober 1880, op 71-jarige leeftijd, als president der kerk. In de ouderdom van 78 jaar is president Taylor op 25 juli 1887 in Kaysville (Utah) overleden.

De geschiedenis van president Taylors bekering tot de kerk, evenals een samenvatting van zijn levensbeschrijving en algemene staat van dienst is reeds eerder gepubliceerd in het februari-nummer van de 75ste jaargang (1975) van „De Ster” op blz. 15/16. Voor dit deel van onze reeks artikelen over de geschriften en toespraken van de presidenten der kerk, hebben wij onze keus laten vallen op citaten uit een schrijven van president Taylor en George Q. Cannon, zijn eerste raadgever. Deze brief werd indertijd voorgelezen aan de leden van de kerk, die op de algemene conferentie van april 1886 bijeenvergaderd waren.

In die dagen onderging de kerk zware vervolgingen. In Utah en elders woonachtige anti-mormoonsgezinden voerden samen met de lokale en nationale pers en vele geestelijken van andere kerkegenootschappen een ware haat- en lastercampagne tegen de kerk, met de leer van het meervoudige huwelijk als uitgangspunt. Dit had tengevolge dat er tegen hen die in een meervoudig huwelijk leefden door de federale regering van de Verenigde Staten strenge wetten werden uitgevaardigd, die hun het kiesrecht onthielden en het recht ontzegden op het vervullen van openbare ambten of het dienst doen als jury-leden tijdens rechtszittingen. Zij die een meervoudig

huwelijk aangingen konden bovendien tot een boete van 500 dollar en vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld worden.

Deze wetten waren uitsluitend bedoeld als discriminatie van heiligen der laatste dagen. Naar Utah uitgezonden overheidsbeambten tezamen met reeds in die staat woonachtige anti-mormoonse elementen, beijverden zich uit alle macht bij het opsporen en vervolgen van kerkleden die volgens de wet van het meervoudig huwelijk leefden. Vrouwen en kinderen werden gedwongen voor de rechtbank tegen hun eigen mannen en

vaders te getuigen. Bijgevolg moesten ordelievende mannen, gezagsgetrouwe burgers, noodgedwongen onderduiken. Daaronder bevonden zich vele kerkelijke leiders, ook president John Taylor en diens eerste raadgever, president George Q. Cannon. (Joseph F. Smith, de toenmalige tweede raadgever in het Eerste Presidium, vervulde destijds juist een zending op Hawaïi.)

Terwijl ze zich dus wegens de dreigende vervolgingen schuilhielden, schreven president Taylor en president Cannon het volgende:

Nog nimmer heeft de Heer zijn volk aanleiding gegeven tot de verwachting dat zij geen beproevingen hoefden te doorstaan, of dat hun geloof niet ten volle zou worden beproefd.

Hoe bitter de vervolgingen ook zijn, waaronder wij heden te lijden hebben, toch is er nog veel om voor te danken. Er is voedsel in overvloed in ons land. Binnen onze grenzen stijgt er geen enkele noodkreet van gebreklijvende mensen of hongerige dieren ten hemel; in onze straten smeken geen bedelaars om aalmoezen, en geen enkele behoeftige ziel blijft onder ons verstoken van de nooddrufden om in zijn levensonderhoud te voorzien. Behalve deze zegeningen van goede voeding, behaaglijke kleding en voldoende beschutting, hebben wij de onschatbare zegen van de vrede Gods, die Hij alle trouwe heiligen schenkt, en waardoor wij vrede hebben in onze harten, in onze woningen en in onze nederzettingen — een vrede, zoals de wereld ons die niet geven en God dank ook niet ontnemen kan. Broeders en zusters, laat uw hart daarom vol zijn van dankzegging en lofprijzing tot God voor zijn goedheid en genade, die Hij aan ons, zijn volk betoont. Ten aanzien van Zion heeft Hij beloften gedaan, die

Hij niet vergeten zal, daar kunt u zeker van zijn.

Zion moge dan met de woorden van de profeet Jesaja zeggen: „De Here heeft mij verlaten en de Here heeft mij vergeten” (Jes. 49:14), maar de Heer laat daar onmiddellijk op volgen: „Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermen zou over het kind van haar schoot? Al zou zij die vergeten, toch vergeet Ik u niet. Zie, Ik heb u in mijn handpalmen gegrift; uw muren zijn bestendig vóór Mij.” (Jes. 49:15—16.)

Nog nimmer heeft de Heer zijn volk aanleiding gegeven tot de verwachting dat zij geen beproevingen hoefden te doorstaan, of dat hun geloof niet ten volle zou worden beproefd.

Kort na de oprichting van deze kerk werd tot zijn volk dan ook gezegd: „... want in Mijn hart heb Ik besloten, zegt de Here, dat Ik u in alles zal beproeven, of gij in Mijn verbond wilt verblijven, zelfs tot in de dood, opdat gij waardig moogt worden bevonden. Want indien gij niet in Mijn verbond zult verblijven, zijt gij Mijner niet waardig.” (LV 98:14—15.) Wij hoeven u er dus ternauwernood aan te herinneren dat u, zolang Satan macht bezit,

vervolgning zult lijden als u in Christus Jezus een godvruchtig leven leidt. Naar de voorzienigheid van de Almachtige wordt er met geloofsvervolgning een zeer nuttig doel gediend. Iedere gezetrouwe heilige moet dit inzien en erkennen. De invloed die daarvan uitgaat voelt iedereen aan den lijve, en hij ziet ook welke uitwerking dit op zijn vrienden en burens heeft. Vervolgning ontwikkelt ons karakter. Onder invloed hiervan leren wij allen onszelf beter kennen dan voorheen, toen wij nog niet het gevoel hadden onder druk te staan. Bovendien ontdekken wij dan in onze broeders en zusters karaktertrekken, waar wij misschien volkomen onkundig van waren. De vervolgning waaronder wij de afgelopen anderhalf jaar gebukt zijn gegaan is, hoe pijnlijk ook, voor de heiligen der laatste dagen niet zonder profijt geweest. De trouwe gelovigen zijn erdoor versterkt en vervuld van nieuwe ijver, moed en vastberadenheid. Ook heeft deze vervolgning velen die zorgeloos en onverschillig waren geworden, doen opwaken uit hun apatische gevoelloosheid en hen met hernieuwde ijver voor Gods werk bezielde. Voorts is de schijnheiligheid van velen erdoor aan het licht gebracht, zodat zij het masker van vriendschap en kameraadschap dat zij droegen hebben afgeworpen en zich in hun ware gedaante hebben laten zien. Vooral op de jongeren in onze geloofsgemeenschap heeft deze vervolgning echter haar meest uitgesproken invloed gehad. Vele jongeren van beiderlei kunne waren, toen alles vredig was en men hun ouders en vrienden de oorlog nog niet had verklaard, blijkbaar van mening dat ze zonder gevaar voor zichzelf of hun geloof, volkomen wereldgelijkvormig konden zijn. Het was hun allemaal om het even of iemand nu al dan niet lid van de kerk was. Ze schenen niet in te zien waarom ze met beide categorieën

niet op volstrekt vriendschappelijke voet konden omgaan. Iedere ervaren heilige der laatste dagen weet hoe gevaarlijk het is als kinderen deze mening zijn toegedaan en op het standpunt staan dat het er allemaal niets toe doet. Uit deze bedrieglijke droom zijn zij echter door de schok, die deze vervolgning teweeggebracht heeft, onzachtzinnig wakker geschud. De scheidingslijn tussen de heiligen der laatste dagen en de wereld is nu zo scherp en duidelijk getrokken dat zij zich (tenzij ze openlijk afvallig worden) wel gedwongen zien de zijde van hun ouders en vrienden te kiezen. Het verschil tussen hun geloof en al wat zich daartegen kant, wordt hun op tot nog toe ongekend hardhandige wijze overduidelijk aan het verstand gebracht. De opgroeiende generatie wordt door deze vervolgning dan ook tot verrassend hechte verbondenheid bijeengedreven. Zelfs op de jongste kinderen in onze gemeenschap drukt dit als een stempel, dat in de loop der jaren onuitwisbaar zal blijken te zijn. Dank zij de bittere ervaringen die onze vijanden hen thans doen ondergaan, leren zij de waarheid onderkennen van deze woorden van de Heiland: „Indien gij van de wereld waart, zou de wereld het hare liefhebben, doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld uitgekozen heb, daarom haat u de wereld.” (Joh. 15:19.)

Zoals de wereld toch moet weten, is het geloof dat door de Here Jezus aan de apostelen en door hen aan de wereld werd geleerd, en dat nu nog dezelfde vruchten voortbrengt als toen, in een rein volk alleen te vernietigen door hun algehele uitroeiing. Ditzelfde geloof heeft de Heer op de aarde teruggebracht, en wij bezitten het. Zolang mensen die het ontvangen rein van hart blijven, zal dat geloof levend blijven en voorspoedig gedijen, zodat het vruchten

van gerechtigheid voortbrengt. Dit is door iedere heilige der laatste dagen wel bewezen. Geloof moet echter worden aangekweekt. Door goede verzorging neemt het toe. Wij leven in een tijd waarin de heiligen der laatste dagen zich met alle ijver van hun ziel aan hun geloof moeten wijden. Ze dienen zo te leven dat zijzelf zich in de Heilige Geest en diens gaven verheugen mogen. Iedereen, hetzij man of vrouw, heeft deze gaven van node om de beproevingen, die zij te verduren krijgen, het hoofd de kunnen bieden.

Wellicht niet ten onrechte waarschuwen wij hierbij zowel de leden als ook de ambtenaren van de kerk nogmaals voor alle gedragingen die zwemen naar onkuisheid en onzedelijkheid. Wij worden voortdurend hoewel meestal ten onrechte, beschuldigd van het aansporen tot en bedrijven van seksuele ondeugden onder de dekmantel van godsdienstigheid. Men zou geen valsere aanklacht kunnen bedenken, die zo volkomen ongegrond is als deze. Er is immers vanaf het moment waarop de wereld voor het eerst met mensen werd bevolkt, nooit een wijsgeriger stelsel geweest, en er zijn evenmin ooit ethische beginselen of geloofsartikelen verkondigd, waarin strenger en met meer klem werd gewezen op de opperste noodzaak van persoonlijke reinheid op het gebied van de omgang tussen beide seksen, dan hetgeen onze kerk ons in deze leert. De heiligen zijn zich daar terdege van bewust. Laten wij er dan ook op toezien dat onze daden steeds in overeenstemming zijn met onze geloofsopvattingen. Immers, wij kunnen ervan verzekerd zijn dat geen vooraanstaande positie, geen familiebanden en geen rijkdom of invloed ons kunnen behoeden voor bestraffing, als wij in dit opzicht Gods wet overtreden. Nog slechts enkele weken geleden werd het Quorum der Twaalf Apostelen gecon-

fronteerd met de droeve plicht om een van zijn leden uit de gemeenschap der heiligen te verwijderen, wegens overtreding van de wet der kuisheid. Het betrof een beschaafd en ontwikkeld, ervaren en verstandig man met een lange staat van dienst in de kerk, doch dit alles, noch de verheven positie die hij in het priesterschap bekleedde, heeft hem kunnen vrijwaren voor de straf, verbonden aan de wet die hij zo schromelijk overtreden had, en zoals het hem verging, zal het ook ieder ander in zo'n geval vergaan. De wet moet door de kerkelijke ambtenaren rechtvaardig en onpartijdig worden toegepast, zonder enige kwaadwilligheid jegens wie dan ook, maar met gepast respect voor Gods geboden en voor de eer van zijn heilige naam. Hoor, o gij huis Israëls, gij die ernaar streeft het celestiale koninkrijk van onze hemelse Vader te beërven; weet, dat alleen de reinen van hart God kunnen zien, en niemand anders dan zij die al hun genegenheden en gevoelens geheiligd hebben door volstrekte onderwerping en dienstbaarheid aan zijn wetten, kunnen in zijn eeuwige nabijheid wonen! Laat ons bovendien bedenken dat de gesteldheid van een gemeenschap als geheel afhankelijk is van die der afzonderlijke leden waaruit die gemeenschap bestaat. Zoals de bestanddelen zijn, is immers ook het geheel. Als de afzonderlijke leden van een bevolkingsgroep wijs en verstandig, eerlijk en rechtvaardig, eerzaam en rein zijn, dan zal zo'n groepering zich door die uitzonderlijke deugdzaamheid van andere gemeenschappen onderscheiden. Om nu die les op onszelf toe te passen: Willen wij de kerk van Christus als een bruid voor de Heiland zien toebereid, dan moeten wij ieder voor zich ons geloof naleven en moet ons eigen leven een toonbeeld zijn van die deugden, waarvan wij weten dat ze Christus' bruid

Wordt vervolgd op blz. 39

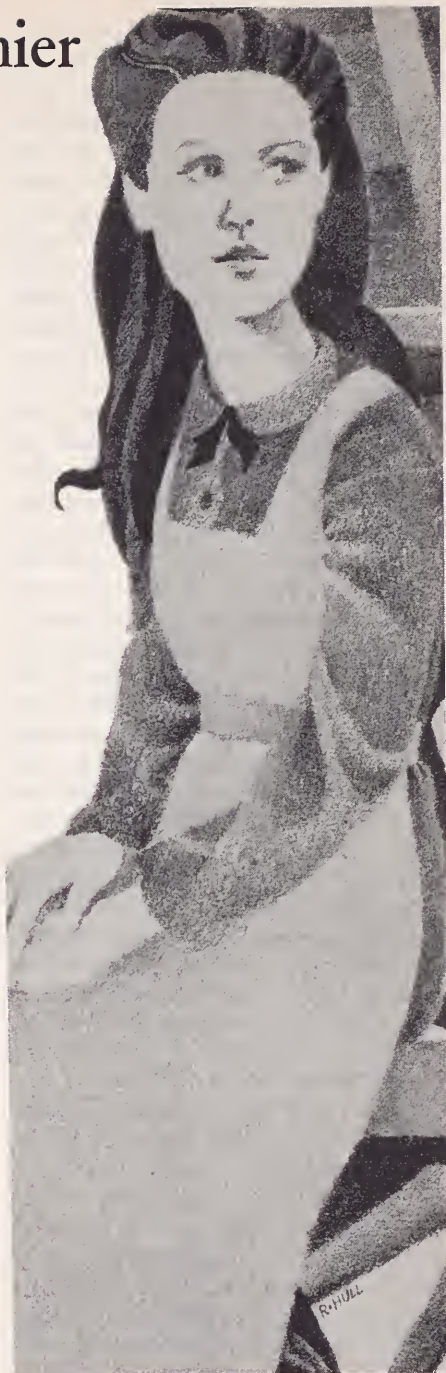
Een tiener als pionier

De avonturen van
Margaret Judd Clawson

Door Gordon Irving

Margaret Judd, die in 1849 (het jaar van de goudkoorts) als 17-jarige met haar familie over de vlakten naar het verre westen trok, heeft over die belevenis een levendig relaas geschreven, dat van haar gevoel van humor getuigt. Margaret was in het Canadese Ontario geboren, waar haar ouders tot de kerk toegetreden waren toen zij pas vijf jaar was. In haar meer dan 60 jaar na de grote trek onder de titel *Rambling Reminiscences of Margaret Gay Judd Clawson* geschreven memoires, geeft zij een samenvatting van haar indrukken, toen zij als tiener naar Utah trok, ter vervulling van de droom van haar ouders om zich daar met de heiligen te verzamelen. Drie jaar na haar aankomst in Salt Lake City werd Margaret vlak vóór haar 21ste verjaardag, de tweede vrouw van de jonge Hiram B. Clawson, die later een vooraanstaand handelaar en zakenman werd, en beheerder is geweest van de financiële belangen van president Brigham Young. Rudger Clawson, een van de zoons van Hiram en Margaret, is president van het Quorum der Twaalf geworden. Margaret is in 1912 op de leeftijd van 81 jaar in Salt Lake City overleden.

„Nadat de heiligen Nauvoo verlaten hadden, verdubbelden mijn ouders hun inspanningen om aan een huifkar en de nodige proviand te komen voor de reis naar het Rotsgebergte. Intussen was vader een paar keer ernstig ziek geweest, waardoor ons vertrek aanzienlijk was vertraagd. Wat herinner ik me nog goed

hoe moeilijk hij het had met het africhten van de trekdieren voor onze wagen. Het waren zes koeien en twee ossen. Die ossen waren goed afgericht en heel bedaard, maar de koeien waren wild en onhandelbaar. Vader haalde dan hulp om die beesten aan te spannen, waarna hij ze begon te mennen. Opeens renden ze dan weg in een tegenovergestelde richting dan waar hij ze heen wilde hebben of ze liepen achter de wagen om, waardoor ze helemaal in hun tuig verward raakten."

„Nu, dat ging zo dagen lang door, en terwijl vader de trekdieren africhtte, zat moeder te bidden. Naderhand vertelde ze mij dat ze 's nachts, als wij in ons bed lagen te slapen, vaak de boomgaard achter ons huis inging, waar ze dan vurig bad en de Heer vroeg ons in staat te stellen om met de heiligen mee te gaan. Ze was bereid in hun ontberingen te delen, als ze maar bij hen kon zijn."

„Nog een bron van bezorgdheid voor haar was het feit dat ik juist in mijn tienerjaren was, op de romantische leeftijd van zeventien. Moeder, die wist hoe licht ontvlambaar het hart van een mens is, was dan ook bang dat de een of andere jongeman mij misschien zou overhalen een hogere dunk van hem te krijgen dan ik van haar had, en me zou bewegen daar te blijven. Ver van de kerk af kon ze niet leven, en ze kon toch ook geen kind van haar achterlaten. Mijn ouders zeiden dus dat we daar niet langer moesten blijven."

„Enfin, na weken achtereen hard gewerkt te hebben, had vader de koeien in zoverre weten af te richten dat hij ze mennen kon. Op 9 mei 1849, de zestiende verjaardag van mijn broer Riley, namen wij afscheid van onze vrienden en verwanten, stapten in onze wagens en ondernamen onze lange, veelbewogen tocht. Oh, wat straalde moeders gezicht van blijdschap! Waar-

om zou ze zich om ontberingen bekommeren, als ze haar doel maar kon bereiken!"

„De eerste nacht na het begin van onze reis, kampeerden wij buiten op de prairie. Vader had de dieren uitgespannen om ze te laten grazen. Hij moest ze wel in de gaten houden om te zorgen dat ze niet afdwaalden of er vandoor gingen. Wij hadden inmiddels genoeg brandstof opgescharreld om een goed kampvuur aan te leggen, en moeder was het avondeten aan het koken, toen er opeens een allerverschrikkelijkste onweersbui opkwam. Het regende dat het goot en we waren helemaal doorweekt. Hoewel we zo vlug we konden in de wagen kropen, joeg de wind de regen met zo'n kracht naar binnen, dat de wagen maar heel weinig beschutting bood. Ons vuur was natuurlijk uitgedoofd en we kregen die avond niets warm te eten, maar de volgende morgen scheen de zon helder, alles werd weer droog en we trokken verder."

„Ik weet niet meer hoelang het heeft geduurd voordat we Council Bluffs in Iowa bereikten, maar ik herinner me nog wel dat we daar een maandlang gekampeerd hebben, in afwachting van de opstelling van reisgezelschappen, die georganiseerd moesten worden met het oog op onze bescherming tegen de Indianen. O, wat was dat kampeven toch saai, als er niet gereisd werd! Wat waren we allemaal opgetogen toen wij uiteindelijk op weg naar Salt Lake City gingen. Voor mij was alles vrolijk en prachtig. Ik was immers jong en gezond, en zag het helemaal erg rooskleurig in. De verantwoordelijkheden, angsten en zorgen waren voor rekening van mijn ouders."

„De ene dag verschilde bijna niet van de andere bij onze manier van reizen. Na zo'n hele dag met een sukkelgangetje te zijn voortgetrokken, sloegen we

's avonds ons kamp op. De mannen verzorgden dan het vee, terwijl de vrouwen het eten klaarmaakten. Na de maaltijd legden de jongelui in de regel een gezellig kampvuur aan en gingen er omheen zitten. Dan werd er gepraat en verteld, er werden liedjes gezongen enz."

„Iedereen werd geacht elkaars wagenen te respecteren, dat was het stuk grond rondom elke wagen, dat in beslag genomen werd door ossejukken, kookgerei, voorraden en benodigdheden, en al wat er verder tot de uitrusting van zo'n kamperende groep reizigers behoorde. Als een van de andere jongelui bij ons een praatje kwam maken, voelde ik me dus even goed thuis, gezeten op een ossejuk, alsof ik in een leunstoel in een zitkamer zat. Zo leefden wij daar onderweg."

„Mijn broeder mende een span ossen voor een weduwe met haar dochtertje. Dat kleine meisje was erg lief en aardig, maar de moeder wat zonderling. Volgens mijn broer stelde ze op één dag meer vragen dan tien mannen in een week beantwoorden konden. Hij was een geboren grapjas, die het evenmin laten kon altijd gekheid te maken als adem te halen. Hij kon die vrouw nooit iets wijsmaken, hoe ongerijmd of belachelijk ook, of ze geloofde het. Hij werd haar vragen zo beu, bijv.: ‚Zeg, Riley, hoever zouden we vandaag hebben gereden?‘ En: ‚Hoe ver zouden we morgen komen?‘ ‚Ik vraag me af of we bij een water zouden komen?‘ ‚Zouden we nog Indianen te zien krijgen?‘ En: ‚Ik ben benieuwd wat ze dan doen. ‘t Is maar de vraag of het vriendelijke mensen of woestelingen zijn, dat zou ik wel eens willen weten!‘ Haar nieuwsgierige vragen begonnen hem ondraaglijk te vervelen."

„Ten slotte nam hij wraak, toen wij Chimney Rock in het vizier kregen.

Iedereen die de vlakten, hetzij per wagen of per trein, wel eens is overgestoken, zal zich dit beeld herinneren — een mijlpaal — het is een erg hoge rotspunt, ongeveer in de vorm van een fabrieksschoorsteen en waarschijnlijk al eeuwen oud. Bij ons reistempo was dit herkenningsteken voor ons al dagenlang zichtbaar, voordat wij het bereikt hadden. Toen die vrouw zich dus begon af te vragen wat dat voor een rots zou zijn, vertrouwde mijn broer haar op geheimzinnige toon toe dat hij dat ding, zodra wij er langs kwamen, wel eens even omver zou werpen. Hij zei dat hij al zoveel had gehoord over die Chimney Rock dat het hem de keel uithing, en het ding had er trouwens nu lang genoeg gestaan. Zodra hij het te pakken kreeg, zou het ondersteboven gaan. Daarop begon zij hem te bidden en te smeken het maar te laten staan, zodat andere landverhuizers, die na ons daarlangs komen zouden, het ook zien konden, maar hij was onverbiddelijk hard. Toen ging ze hem dreigen door te zeggen dat ze Brigham Young ervan in kennis zou stellen als ze in de Salt Lake Vallei was aangekomen. Dat dreigement was altijd haar laatste toevlucht. Nu, hij hield haar twee dagen achterein in angstige spanning, net zolang tot wij er geen kilometer meer vandaan waren. Toen zwichtte hij voor haar smeekbeden en zei dat hij het ding dan maar zou laten staan. Ze was zo verheugd dat ze hem die dag op een paar extra-lekkere maaltijden vergastte."

„Het had niet in zijn bedoeling gelegen dat de laatste grap die hij haar verkocht zo zou uitpakken. Voordat wij bij de laatste bergkloof (Emigration canyon) kwamen, had hij haar er voor de grap mee geplaagd dat haar wagen daar aanstands zou omkantelen, hij was er zeker van dit zou gebeuren. Dat zou zij dan wel eens aan Brigham Young vertellen,

had ze gezegd. En jawel hoor, inderdaad kantelde het voertuig in die canyon finaal om, waarbij de bogen van de overkapping werden vernield. Het was voor een man al heel moeilijk om door die steile kloof te rijden, en Riley, die tenslotte nog maar een jongen was, werd er pijnlijk door verrast. Hij was vreselijk geschrokken, en niemand had harder dan hij gewerkt om de wagen weer recht te zetten. Hij kreeg hem met de hulp van andere mannen uit het kamp weer overeind op die zeer steil zijdelings hellende bergweg. Hoewel de wagen er nogal gehavend uitzag met die helemaal verbrijzelde kap, had de inhoud ervan toch maar heel weinig schade opgelopen. Omdat het juist de laatste dag was gebeurd voordat wij de Vallei binnenkwamen, wist hij het nog behoorlijk te redden. Of zij er nog iets over tegen Brigham Young heeft gezegd, heeft Riley later nooit gehoord.”

„Nadat we zo al honderden kilometers hadden afgelegd, werd de eentonigheid van onze tocht af en toe verbroken door het op hol slaan van onze trekdieren. Hoe langer wij onderweg waren en hoe harder zij moesten werken, des te schrikachtiger schenen die beesten te worden. De voor mij meest angstaanjagende paniek onder het vee brak eens midden in de nacht uit. Voordien waren de koeien ook al een of tweemaal op hol geslagen, dus ze waren schichtig genoeg om er ieder ogenblik weer vandoor te kunnen gaan. Ik meen vanwege de Indianen, maar misschien ook vanwege de grote kudden bizon die we dagelijks zagen, had ons reisgezelschap de raad gekregen het vee elke nacht binnen een omheining te drijven. 's Avonds werden de trekdieren altijd uitgespannen om te kunnen grazen, terwijl de kudde bijeengehouden en gehoed werd, waarna ze dan binnen de „veekraal” van het kamp werden gebracht. Deze werd gevormd door in

een grote kring met de wielen tegen elkaar opgestelde wagens, met één opening om het vee naar binnen te drijven. Die opening werd naderhand met stapels houtblokken afgesloten, zodat de dieren volkomen veilig binnen die omheinde ruimte zaten.”

„We waren destijds in een echt bizonland, en hadden van anderen gehoord wat een verschrikking het was als zo'n kudde bizon in paniek raakte en op de vlucht sloeg. Nog niet zolang geleden was daar een grote kudde van die beesten op hol geslagen. Aan een hoge, steile oever van de Platte-rivier gekomen, waren de voorste gelederen het water ingestoven. Zo hadden ze voor de achterste dieren een brug gevormd, en die hadden hun soortgenoten doodgetrapt en doen verdrinken.”

„Op een nacht lag het hele kamp rustig te slapen, toen er om een uur of twee opeens een verschrikkelijk lawaai ontstond van gestamp en geloei. De grond beefde en onze wagens trilden en schudde heen en weer. Heel even flitste het door mijn brein dat er een kudde bizon op hol was en dat wij allemaal onder de voet gelopen zouden worden. Ik trok dus de dekens over mijn hoofd en bereidde me voor op de dood. Al gauw werden mijn zusje Phebe en ik door moeder geroepen, omdat er geen enkel geluid uit ons kleine slaapkamertje (in het voorste deel van de wagen) kwam. Van onder de dekens gaf ik gesmoord ten antwoord dat ik nog in leven was.”

„Plotseling hield het hoefgetrappel op. Het waren onze eigen koeien, die uit de veekraal waren losgebroken. Ze waren ergens van geschrokken en er als bezetenen vandoor gegaan. Eerst waren ze alsmaar de kraal rondgerend en toen door de houten afzetting heengebroken. Niets had ze kunnen tegenhouden. Ze hadden zich kilometers ver in de omtrek verspreid. Het heeft onze mannen dagen

en dagen gekost om ze terug te halen en weer in ons kamp bijeen te drijven. Wat een zielige troep vormden de beesten die waren overgebleven, want er waren er wel een paar van uitputting gestorven, en andere waren omgekomen. Zo waren een paar koeien van onze aanvoerder tegen een heel steile heuvel opgerend, waarna ze waren achterovergeslagen en hun nek gebroken hadden. Weer een paar dieren minder om zijn wagen te trekken en een paar melkkoeien minder (o, die heerlijke melk, wat een weelde op de vlakten)!”

„Bij die paniek waren een paar mannen gewond geraakt, waarvan één zeer ernstig. Dat was een goudvelver, die op weg was naar Californië. Hij had ons ingehaald en was een poos met ons meegetrokken. De mensen die naar de Californische goudvelden gingen reisden veel sneller dan de mormoonse emigranten. Bij een poging om het vee tegen te houden was hij door de koeien onder de voet gelopen. Zijn gekerm was afschuwelijk om aan te horen. Pas de daaropvolgende winter heb ik hem teruggezien, toen hij ons op zekere dag kwam bezoeken, maar al die tijd dat hij bij ons was, lag hij op zijn knieën. Hij kon wel opstaan, maar zitten kon hij niet. Na zijn vertrek naar de goudmijnen heb ik nooit meer iets van hem gehoord. Oude veehouders zeggen dat bij zo'n paniek gewone tamme runderen de allerdolste en wildste dieren zijn. Het is heel raar, maar het begint zomaar opeens, alsof ze allemaal op hetzelfde ogenblik door de bliksem getroffen waren.”

„Ons volgende sensationele avontuur beleefden wij op een mooie namiddag, terwijl we langzaam voortsukkelden. Plotseling stoven alle wagens van onze karavan bliksemsnel in alle richtingen over de vlakten uiteen. Ik geloof niet dat de snelste renpaarden onze koeien

op dat moment hadden kunnen bijhouden. Vader zat voorin de wagen zijn bezadigde oude ossen toe te spreken en met de zweep te bewerken om ze in het rechte spoor te houden. Hij was bang dat zijn koeien zich bij andere op hol geslagen spannen zouden aansluiten of dat ze rechtsomkeert zouden maken en de wagen met ons allemaal erin omver zouden trekken. Wij werden holderdebolder door elkaar geschud. Nu eens werden wij omhooggeslingerd met ons hoofd tegen de bogen van de kap, om dan weer hier of daar in de wagen terecht te komen. Niemand kan zich in zo'n situatie verplaatsen zonder het zelf te hebben meegemaakt. Weer grijsde de dood mij aan en weer trok ik iets over mijn hoofd. Als ik dan toch zou moeten sterven, wilde ik niet zien hoe dat in zijn werk ging, maar moeder griste hetgeen waarmee ik mijn hoofd bedekt hield er al gauw vanaf, en toen wij eenmaal tot stilstand gekomen waren, heeft ze me terdege de les gelezen dat ik mijn ogen altijd open moest houden om goed te kunnen uitkijken naar de beste kans om aan het gevaar te ontkomen.”

„Nu, toen de koeien net zolang gehold hadden als ze maar konden, bleven ze stilstaan. Er waren verscheidene ongelukken gebeurd en er was een vrouw om het leven gekomen, doordat ze tegen de grond geslagen en door het vee vertrappt was. Ze liet een gezin met kinderen na. Wat waren wij allemaal doodsbenuwd voor dat op hol slaan van de koeien. Het is iets vreselijks als zo'n hele troep vee door paniek wordt getroffen. Zelfs mensen zijn niet verantwoordelijk voor hun daden als ze door angst worden overmeesterd, zodat hun verstand wordt verbijsterd.”

„Één van de koeien, waarmee onze wagen gespannen was, was heel schrander. Ze was inderdaad zo slim dat ze zich in

de wilgen schuil hield om niet aangespannen te hoeven worden, maar als vader haar vond en voor de wagen spande, werkte ze goed mee. Het was ook een beste melkkoe. Op een keer werd ze erg kreupel en kon bijna niet meer meekomen. Mijn ouders maakten zich daarover grote zorgen, daar zij al een koe kwijtgeraakt waren. Ze vreesden de rest van het gezelschap niet bij te kunnen houden. Moeder zei dus dat ze een warme omslag met een pappleister voor die koe zou maken om de zere poot te verzorgen, zodra het dier 's avonds kon gaan liggen om te overnachten. Ze maakte een heel grote pappomslag, waarmee ze de hele manke heup kon bedekken. Nu, toen vader de volgende morgen naar buiten ging om de koeien overeind te helpen, riep hij uit: „Zeg, moeder, je hebt de verkeerde heup verbonden.” Moeder zei: „Maak je niet druk, het doet er niets toe. De pap is er dwars doorheen getrokken.” En jawel hoor, de koe liep die dag maar een heel klein beetje mank en al gauw was ze weer net zo gezond als voorheen. Ik weet zeker dat er een flinke dosis geloof in die pap heeft gezeten, waarmee moeder haar geneesmiddel had vermengd.” „Vroeg in de herfst vonden we wilde vruchten langs de weg, zoals bittere kersen, peerlijsterbessen en rode besjes, die ook wel bizonbessen werden genoemd, en die wij allemaal erg lekker vonden. Op een goede dag nam ik het besluit die avond visite te willen ontvangen. Nadat we dus ons kamp opgeslagen hadden, vroeg ik aan een paar jongens en meisjes of ze de avond bij ons kampvuur wilden komen doorbrengen, als ze klaar waren met hun gewone karweitjes. Er werd in die dagen nooit aanstoot genomen aan mondelinge uitnodigingen op korte termijn. Iedereen wilde met alle genoegten komen en niemand sloeg mijn uitnodiging af.”

„Intussen had ik moeder gevraagd of ik een paar bizonbessen-taartjes mocht bakken. Natuurlijk mocht ik dat van haar. Gebakjes vormden een grote luxe, die je op de vlakten zelden te zien kreeg. Ik wilde mijn gasten graag met een rijkelijk onthaal verrassen. Nu, dat heb ik gedaan ook. Ik had nauwelijks de ossejukken en nog een paar andere attributen artistiek opgesteld, toen mijn bezoek arriveerde. Men kwam toen niet zo laat als tegenwoordig de mode schijnt te zijn. Na een poosje gebabbeld en een paar liedjes gezongen te hebben, verontschuldigde ik me met de mededeling dat ik eventjes naar de provisiekast moest (dat was een kist, die onder de wagen stond), waarna ik met mijn taartjes op de proppen kwam. Toen ik met het gebak rondging, merkte ik een beetje verontschuldigend op dat ze misschien niet al te zoet waren uitgevallen. Een galant jongmens reageerde daarop terstond met de woorden: „Och, maar alles wat door die handen is gemaakt, moet wel zoet zijn.” Ik geloofde hem graag.”

„Na mijn visite te hebben bediend, kwam ik met mijn eigen stuk gebak bij hen zitten, maar o wee, wat ging die eerste hap me door merg en been! Het smaakte alsof het met citroenzuur was gezoet! Zo eindigde mijn taartenbakkerij op de vlakten. Ik heb me later vaak afgevraagd hoe ze het naar binnen hebben kunnen krijgen, maar dat vereiste de etiquette nu eenmaal. Overigens geloof ik niet dat er suiker genoeg in het kamp was geweest, waarmee ik dat gebak zoet had kunnen krijgen.”

„Ik vond onze lunch altijd de lekkerste maaltijd die we tijdens onze trektocht kregen. 's Morgens kookte moeder dan een pan maïsmeelpap, waarna ze de pan in doeken wikkeldde om het gerecht warm te houden. Na het melken werd de melk in een melkbus gedaan, die ook weer werd ingepakt om te voorkomen

dat er iets over de rand liep. Als we dan om twaalf uur 's middags kampeerden om het vee te laten grazen, haalde moeder die pap en die melk tevoorschijn. Dat was voor armelui eigenlijk veel te lekker! Hoewel, mijn zuster Phebe heeft er nooit van gehouden. Ze zei dat zij er altijd zo'n honger van kreeg. Ik heb tijdens onze tocht over de vlakten trouwens nooit iemand over slechte eetlust horen klagen. Alle mogelijke etenswaren — behalve mijn besentaart — vonden we lekker. Brood met spek smaakte ons bijvoorbeeld toen verrukkelijker dan tegenwoordig plum pudding en pondkoek. Wat kan ons milieu onze smaak toch veranderen!"

„Het grootste ongemak dat ik tijdens die reis heb ondervonden was de dag vóór onze aankomst in Laramie (Wyoming). De dieren waren vermoeid en hadden hun poten stukgelopen, terwijl het op dat traject heel moeilijk rijden

was. Vader zei 's morgens dus tegen ons dat wij allemaal moesten gaan lopen.

Rijden was er die dag niet bij! Nooit zal ik die gedenkwaardige voettocht vergeten. De mensen zakten daar tot aan hun enkels in het zand, en het vee en de wagens nog veel dieper. Toen wij die avond ons kamp opsloegen, hadden we 16 km afgelegd. Volgens mij waren het er wel duizend geweest. Onderweg heb ik die dag dan ook meer dan eens gewenst in een oord te zijn, waar de mensen niet moe werden.

Eindelijk liep onze lange, vervelende reis ten einde. Op de avond van de vijftiende oktober kampeerden wij aan de ingang van Emigration Canyon. O, wat een heerlijk uitzicht hadden we daar over de vallei van het grote Zoutmeer! Vol frisse moed stonden we de volgende ochtend vroeg op en weldra reden wij het dal in."

(vervolg van blz. 32)

moeten sieren, alvorens zij in de tegenwoordigheid van haar Heer verschijnen kan. Het betrachten van deze persoonlijke reinheid, van geloof, ijver en goede werken kunnen wij dus niet aan onze naaste overlaten. Evenmin mogen wij de verantwoordelijkheid daarvoor op andere mensen afschuiven, maar een ieder van ons moet zijn eigen plicht doen, zijn eigen verantwoordelijkheden dragen en zijn eigen huis in orde brengen (LV 93:43). Iedereen moet zijn roeping verheerlijken (LV 84:33) en zelf dicht bij God leren leven, als hij wil verwachten dat God tot hem zal naderen (zie Jakobus 4:8).

Ik maak me minder zorgen over het niet reageren van de leden van de Kerk op de vraag om hulp, dan over de mogelijkheid dat wij ons de behoefte aan hulp niet bewust zijn ... Priesterschapsleiders, wees alstublieft niet zo druk met de kerkelijke programma's, dat u uw fundamentele plichten vergeet, in de woorden van de apostel Jacobus, de „zuivere en onbevleete godsdienst". (Jakobus 1:27.)

*Pres. Spencer W. Kimball,
seminar voor regionale
vertegenwoordigers, oktober 1978*

Zichzelf geven

door J. Spencer Kinard

De woorden van het „Requiem” van Brahms herinneren ons eraan dat wij allen om de een of andere reden verdriet hebben en een van de meest verdrietige momenten in het leven is, wanneer wij geloven, dat niemand van ons houdt.

Het is moeilijk om het begrip liefde te omschrijven en het is zelfs nog moeilijker om haar te begrijpen. Maar een ding is zeker: iedereen heeft behoefte aan liefde. En dit is niet alleen van toepassing op degenen, die haar ontvangen, maar ook op degenen, die haar schenken. Of zoals de Franse toneelschrijver Jean Anouilh het uitdrukte, „Liefde is, boven alles, zichzelf geven.” (Jean Anouilh, *Ardele*, 1948)

Onlangs hebben wij gesproken over het belang van liefde in ons gezin, die persoonlijke ouder-tot-kind, echtgenoot-tot-vrouw liefde in het gezin, die wij allen zo op prijs stellen. Maar liefde in gezinsverband is niet voldoende. Wij moeten om een ander geven met een liefde, die de grenzen van landen en nationaliteiten overschrijdt. Dit is een moeilijke opgave, maar wel de moeite waard.

Onze wereld is samengesteld uit verschillende gebruiken en culturen. Ieder van ons is met recht trots op zijn eigen erfgoed, maar in deze wereld van de twintigste eeuw, hebben de vervoers- en communicatiemoge-

lijkheden de inwoners van de aarde schouder aan schouder gebracht. De naties zijn niet langer geïsoleerd; de wereld zelf is een kosmopolitische samenleving geworden — een mengsel van wereldburen, die meer dan ooit grotere liefde en begrip van elkaar nodig hebben.

Zoals de Duitse dichter Rainer Maria Rilke heeft geschreven: „De moeilijkste aller taken is misschien... de liefde die de ene mens voor de andere moet hebben, het uiteindelijke, de laatste toetssteen, het werk voor hetwelk al het overige slechts voorbereiding is.” (Rainer Maria Rilke, *Brieven aan een jongen Dichter*, 14 mei 1904)

Zo is het, alles wat wij in het leven doen zou verloren gaan als wij niet in ons hart een diepe eerbied voor het leven ontwikkelen en het vermogen om de mensheid lief te hebben. Wij moeten meer doen dan alleen maar diegenen liefhebben, die ons liefhebben. Dat is betrekkelijk eenvoudig. De aansporing die onze Heer en Zaligmaker ons heeft gegeven, is „Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen.” (Nieuwe Testament, Matthéüs 5:44)

Een van de grootste lessen en opofferingen van het leven is om onszelf te geven — onze liefde aan een ander te geven.

